

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

Citiți în pag. 6-7

OMENIREA:

CEI CARE

O SLUJESC

ȘI CEI CARE

O AMENINȚĂ

AUGUST 1945 —
AUGUST 1961

INTREBĂRI
ȘI MIRĂRI

ANUL XVII

36

(860)

8 septembrie 1961
12 PAGINI 1 LEU

Biblioteca Centrală
Regina
Mureșului

ÎN ACEST NUMĂR:

CE VA FI MÎINE ?

U.R.S.S. răspunde: **COMUNISM!**

de Radu Țiușescu

(pag. 4)

LUMEA INVATĂ RUSEȘTE

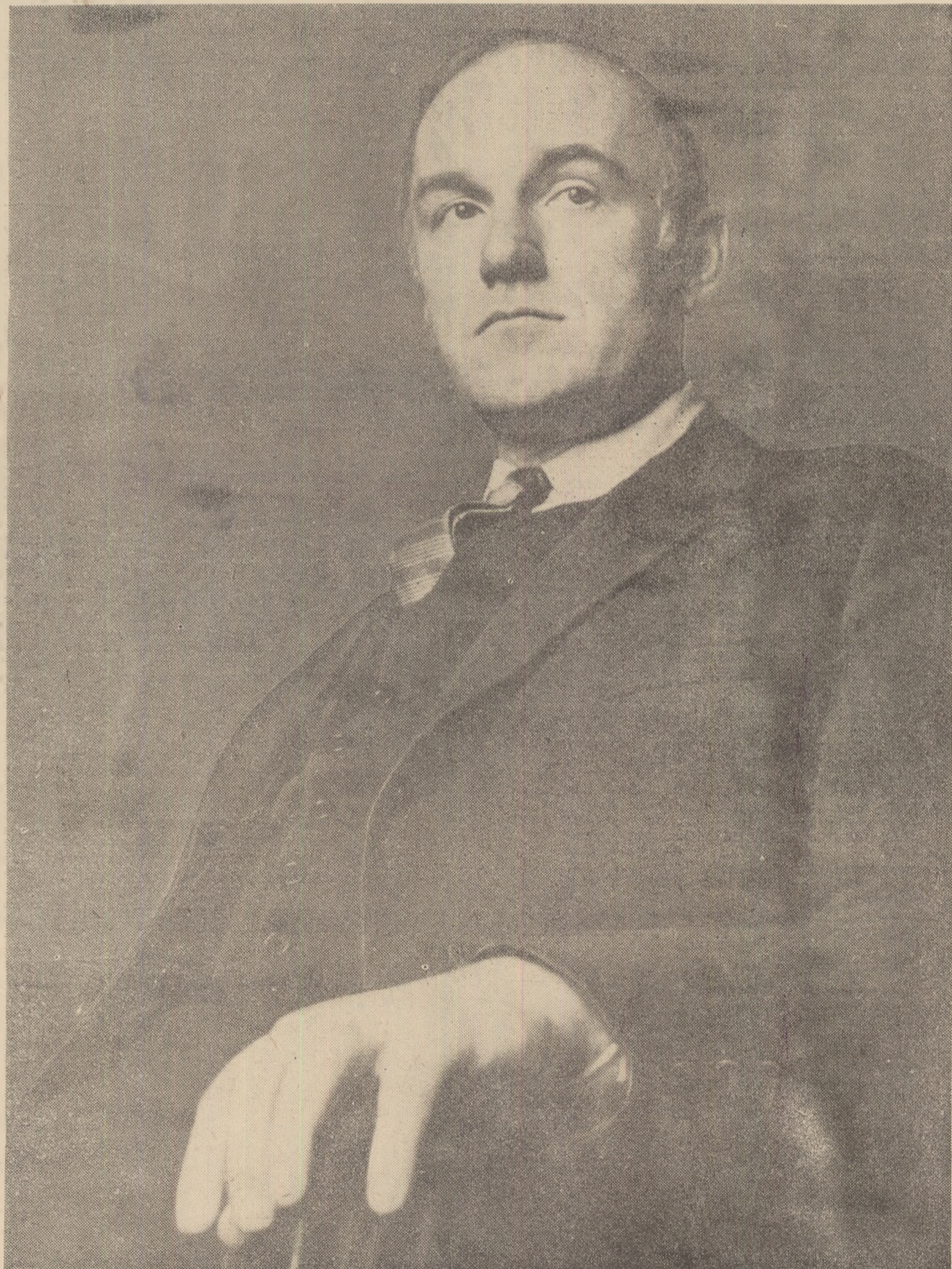
de conf. univ. G. Mihăilă

(pag. 5)

O POVESTIRE DE STEPAN ȘCIPACIOV:

PE COLINELE LENIN

(pag. 8)

„Îi cunosc foarte bine pe amatorii de muzică din București, știu cât de exigenți sînt, pentru că am mai cîntat pentru ei. Tocmai de aceea, cunoscîndu-i ca ascultători plini de gust, doresc din toată inima să reușesc să le captivesc atenția”, spune Sviatoslav Richter. (În pag. 2-a, interviul acordat de marele pianist sovietic)

AL 2 LEA FESTIVAL INTERNATIONAL GEORGE ENESCU

DAVID OISTRAH: Opera lui Enescu, „Oedip”, a constituit una dintre cele mai puternice impresii din viața mea

În numărul 8 al revistei „Sovetskaia Muzika”, renumitul violonist sovietic David Oistrach publică impresii despre întâlnirile sale cu George Enescu. Redăm mai jos câteva extrase din articolul lui Oistrach.

„Am ascultat opera „Oedip” la București, în anul 1958, la primul Festival Enescu și aceasta a constituit una dintre cele mai puternice impresii din viața mea. Limbajul muzical al operei este contemporan în cel mai înalt înțeles al cuvintului. În el nu răzbate nimic bombastic, părțile vocale sînt desăvîșite ca factură, de un dramatism profund ce redă patosul impunător al tragediei antice.

★

Cadența (la partea a cincea) a Concertului pentru vioară și orchestră de I. Brahms
fuga buna

Am auzit o simfonie de Beethoven în sala din Moscova. După Oistrach, acesta este cel mai bun simfonist din lume.
Moscu - mai 1946

Cadență (la partea a cincea) a Concertului pentru vioară și orchestră de I. Brahms

GEORGE ENESCU

Moscova, 1946

Scumpului și eminentului meu coleg, domnului David Oistrach, cu sentimentele mele de mare admirație și devotament

GEORGE ENESCU

În articolul său, David Oistrach povestește următoarele în legătură

cu această dedicație. În anul 1946, în timp ce Enescu se afla la Moscova, Oistrach i-a făcut o vizită la hotelul „Național”. În discuția pe care au avut-o cu această ocazie, Oistrach s-a referit și la cadența cu totul deosebită pe care George Enescu o cânta în Concertul pentru vioară de Brahms. Remarcase aceeași cadență și în interpretarea lui Menuhin și intrucit îi plăcuse foarte mult a încerca să-și procure partitura, dar n-a izbutit. Enescu i-a spus că nu are notele la dînsul și discuția lor a abordat un alt subiect. Dar a doua zi, la repetiție, muzicianul român s-a apropiat de David Oistrach, O scrisese partitura David Oistrach, în timpul nopții, din memorie.

★

„O particularitate a violonistului Enescu o constituia excepționala expresivitate a minuirii arcușului, cu care nu era ușor să te acomodezi. Fiecare notă, fiecare grup de note aveau la el literalmente un limbaj propriu (această particularitate caracterizează și interpretarea elevului său, Menuhin).

★

„În seara aceea, în fiecare sunet al vioarei lui Enescu răzbătea conștiința datoriei muzicianului de a face ca arta, atât de îndrăgită de el să devină accesibilă maselor largi. Dar, din cînd în cînd, se strecura și o notă de amărăciune. Cînd intervine obsesia muzicii, interpretarea devine foarte dificilă. Sînt necesare atunci eforturi nemăsurate pentru degajarea degetelor mîinii sîngi din încheștarea foarte puternică, spasmodică a gîtului vioarei... (Dar, spescînd peste aceste considerații, trebuie să spun că interpretarea dată de Enescu „Poemului” de Chausson — una dintre piesele cele mai de seamă din repertoriul său — a fost de neuitat).

SVIATOSLAV RICHTER

despre concertele Festivalului, despre publicul bucureștean și, bineînțeles, despre muzică

E liniște la Eforie. Deodată sunetele unui pian, încep să se întrepătrundă cu melodia valurilor. Muzica făurită de om și muzica naturii se împletesc într-o simfonie nescrisă de nimeni. Și din această întrecere, înving, masive sau gingașe, acordurile pianului.
„Cîntă Sviatoslav Richter.

Sviatoslav Richter a fost cîteva zile aici, pe malul Mării Negre și a repetat intens în vederea concertului pe care-l va da la 9 septembrie în cadrul celui de-al doilea Festival internațional „George Enescu”. Între timp a vizitat litoralul, a fost oaspetele unei gospodării colective și iarăși... a repetat.

— Vizita noastră a întrerupt dialogul pianistului cu „Burlesca” lui Richard Strauss.

— Faptul că „Veac nou” vrea să publice un interviu cu mine înainte de concertul pe care-l voi da sîmbătă cu Filarmonica dirijată de maestrul Georgescu, mă cam emoționează. Dar... Știu ce întrebare vreți să puneți. Și eu aș pune-o dacă aș fi zărist.

Într-adevăr, maestrul mi-a ghicit intenția.

— Cu toate că am oarecare (!) experiență concertistică sînt copleșit de mari emoții la fiecare înțelegere cu publicul. Îi cunosc foarte bine pe amatorii de muzică din București, știu cît de exigenți sînt, pentru că am mai cîntat pentru ei. Tocmai de aceea, cunoscîndu-i ca ascultători plini de gust, doresc din toată inima să reușesc să le captez atenția.

(Este foarte interesant să-l urmărești pe Sviatoslav Richter cînd vorbește. Vorbește cu ochii, cu fiecare fibră a feței, cu mîinile care subliniază parcă cuvîntul, îl întăresc, îi dau viață).

După cum e și firesc, în discuție a intervenit ca un leit-motiv Festivalul și Concursul „Enescu”.

— Resimt o mare bucurie că voi participa la această minunată manifestare muzicală organizată de România. Este o inițiativă care, după cum arată numărul participanților și numele lor, a fost apreciată în lumea întreagă. Bucur să recunoaștem că a fi laureat al Concursului „Enescu” constituie un titlu de mare cinste pentru orice muzician din lume.

Păcat, însă, că nu voi putea sta în tot timpul Festivalului și Concursului.

Întrebarea următoare s-a limitat la două cuvinte: „De ce?”, și la o exclamare de părere de rău, care sînt convins că este împărtășită de iubitorii de muzică.

— La 27 septembrie am un recital la Moscova.

— Cu ce program?
— Schubert.
— Și apoi?
— Apoi, la Paris două recitale și un concert simfonic, unde voi interpreta Concertul numărul doi de Brahms.

Am avut prilejul, în ultimii ani, să urmăresc îndeaproape activitatea concertistică a marelui pianist sovietic. Și împreună cu admiratorii lui rămîneau adesea uimiți de amplitudinea repertoriului acestui „zeu al

pianului”, cum l-au numit criticii muzicali din Statele Unite.

— Care sînt totuși punctele de orientare în alegerea repertoriului? (Am pus destul de timid această întrebare, pentru că nu totdeauna și nu oricine dorește să răspundă).

— E într-adevăr foarte greu de răspuns, pentru că răspunsul e foarte scurt. Obiceiul aud o lucrare, îmi place și a... Mă refer, bineînțeles, la lucrările contemporane. Cît despre clasici, cum să vă spun... sînt clasici și am impresia că-i cunosc de cînd m-am născut.

De altfel, nu am compozitori preferați. Tîncel mai mult la compozitorul a cărui lucrare o repet pentru a o interpreta. Fiecare compozitor e frumos în felul său. Să nu înțelegi, vă rog, asta ca o manifestare de eclecticism. Am în vedere numai pe adevărații compozitori mari, care vor rămîni omenirea în inima omenirii. Au fi, de altfel, și stranii să spun că îmi plac numai doi sau trei compozitori, iar practic să interpretez lucrările altor zece și zece.

— Cum studiați partiturile?

— Mulți interpreți, printre care s-a numărat și marele dumanourăstră Enescu, obișnuiesc să „citească” mai întîi lucrarea. Eu mă așez la pian direct, deschid mapa și încep să cînt, fragment cu fragment, din nou, încă o dată, și încă o dată.

De fapt, orice concert, orice sonată este ca o broderie. Lucrînd la ea vezi cum prinde viață modelul. Cînd termini broderia o poți deoparte, îți iei privirea de la ea și apoi, privind-o din nou, o sesizezi parcă altfel. Așa e și la pian. Nu știu dacă această comparație e destul de pregnantă, dar acesta e sentimentul meu.

În timp ce vorbește, degetele lui Richter dau viață unei melodii neștiute decît de el. Poate că este „Burlesca” care îl preocupă în acest moment.

— Vorbeam de emoția cu care aștept întîlnirea cu publicul bucureștean. Așa cu emoție și o altă întîlnire, cu sala de concert alături R.P.R., cu acustica ei, judecînd după arhitectura exterioară, surpriza va fi, cînd, plăcută.

Discuția pe teme de muzică trece brusc într-una pe teme de arhitectură.

— Este pur și simplu extraordinar ce văd la București și aici pe litoral. Sînt uimit. Pentru mine, fiecare popas în localitățile de pe malul Mării Negre a constituit o adevărată incintă. Pot spune, fără nici un fel de exagerare, că am citit o adevărată poezie, a construcțiilor, o simfonie de culori, hărnicie și frumusețe. Pe drept cuvînt se poate vorbi despre stilul nou rominesc.

Ascultîi cum emițec aprecierile oaspetelui și te simți mîndru de tot ceea ce vezi în jurul tău, de tot ceea ce constituie ziua de azi a țării și de viitorul ei și mai minunat.

— Aș vrea să urez din toată inima poporului dumneavoastră noi succese, cît mai multe succese în zidirea vieții noi. Popoarele noastre merg împreună pe acest drum și sînt fericit că pot și eu, prin modesta mea contribuție de artist, prin muzica pe care aș vrea s-o îndrăgescă toți, să contribuie la întărirea acestei prietenii.

Mi-am luat rămas bun de la marele maestru al pianului, lăsîndu-l față în față cu clapele albe și negre din care izbucnesc iar acordurile unei muzici minunate.

Din nou sunetele valurilor ale pianului se întrepătrund cu melodia mării. Muzica făurită de om și muzica naturii se împletesc într-o simfonie nescrisă de nimeni. Din această întrecere, înving, masive sau gingașe, acordurile pianului.
„Cîntă Sviatoslav Richter.

Alexandru Stark

TREI PARTICIPANȚI SOVIETICI LA CONCURSUL „ENESCU”

Serghei Borisovici Iakovenko — canto Emma Tigranovna Sarkisian — canto Nina Nikolaevna Silnikova — canto
Desene de Hariton

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.62.10.

PE ORDINEA DE ZI: PLANIFICAREA

În sala din Luganskoe, erau adunați peste 400 de oameni: directori de întreprinderi, ingineri șefi din uzine, muncitori fruntași, economiști, normatori, contabili. Fuseseră convocați acolo în cadrul „Clubului de discuții“ pe care revista „Ekonomiceskaia gazeta“ l-a organizat în sovnașozul Luganskoe. Obiectul întâlnirii: problemele planificării în interiorul fabricilor și uzinelor.

La cuvânt s-au înscris numeroși participanți. Fiecare a adus experiența sa de la locul de muncă, dând astfel discuției un caracter extrem de concret și constructiv. N. Kosmin, contabil-șef la Uzina constructoare de locomotive Diesel din Luganskoe, a arătat că în întreprinderea în care lucrează el, șefii de atelier și directorul controlează zilnic felul în care se realizează sarcinile de plan, nu numai pe întreaga uzină, ci în fiecare atelier, în fiecare secție și chiar în fiecare schimb. La această uzină, sarcinile sînt exprimate în mărimi naturale, respectiv garnituri de piese. Aceasta a permis să se renunțe la planificarea producției calculată în ruble pe cap de muncitor și să se țină evidența productivității muncii în unități fizice (garnituri de piese). Încă din anul trecut, s-a introdus în uzină evidența zilnică a abaterilor de la prețul de cost planificat al producției în fiecare atelier, ceea ce permite urmărirea cu strictețe a îndeplinirii planului de continuă reducere a prețului de cost.

E. Kartalov, inginer șef al sectorului producție din Direcția construcții de mașini a sovnașozului Luganskoe a arătat că s-a făcut un număr de 6 uzine propunerea ca planificarea să se stabilească nu lunar, ci pe decade. Această eșalonare a planului pe cîte 10 zile are menirea să asigure ritmicitatea producției. Planurile pe decade se alcătuiesc cu participarea nemijlocită a celor care răspund de aprovizionarea tehnică materială. În felul acesta, se constată care sînt materialele de care este nevoie și, lucrînd pe o perioadă scurtă, cei care răspund de aprovizionare pot satisface mai operativ nevoile producției.

V. Cimil, colaborator științific al Institutului cărbunelui din bazinul Donețului, a prezentat, în cadrul Clubului, metodologia elaborată de un grup de economiști de la acest Institut în privința planificării întreprinderilor constructoare de mașini cu producție de serie mare și mică. Drept unitate de bază, planificată și ținută în evidență pentru măsurarea volumului global al producției unei secții, se ia garnitura de piese produsă de secția respectivă. Conținutul acestei garnituri determină volumul de muncă pe care trebuie să o depună secția pentru a asigura realizarea produsului respectiv de către uzina careia îi aparține. După părerea vorbitorului, acest mod de planificare stămulează considerabil mărirea volumului producției.

În cuvîntul său, A. Șternov, vicepreședinte al sovnașozului Luganskoe, a arătat că la uzina „A XX-a aniversare a Revoluției din Octombrie“ se aplică graficul orar de planificare a producției și că într-o serie de întreprinderi constructoare de mașini s-a introdus planificarea continuă. Tot în numele uzinei „A XX-a aniversare a Revoluției din Octombrie“, a vorbit S. Tarkanov, șeful producției de la această uzină, care a arătat că colectivul întreprinderii a hotărît să aplice evidența și retribuirea muncii după cantitatea de produse primite pentru ultima operațiune.

În legătură cu aceeași problemă a retribuirii muncii, V. Plaksov, inginer șef la Centrul de cercetări pentru normarea muncii, a propus să se facă planificarea salariului pe cap de muncitor nu în ruble, ci în unități fizice. De asemenea, V. Plaksov a sugerat elaborarea și introducerea unui sistem unic de determinare și planificare a numărului de muncitori auxiliari.

În concluziile discuțiilor, s-a subliniat că este deosebit de important ca întreprinderile să stabilească indicii de planificare și evidența care să reflecte cît mai precis succesele sau insuccesele în activitatea de producție a brigăzii, secției, atelierului sau întreprinderii respective, în felul acesta contribuindu-se la mobilizarea colectivului de muncitori, tehnicieni și ingineri pentru îndeplinirea planului.

S-a arătat de asemenea că elaborarea unei metodici științifice unice revine institutelor de cercetări economice, care urmează să generalizeze și să răspîndească experiența acumulată în domeniul planificării de către diferitele întreprinderi.

Gheorghe Leva

Exploratori...

Pe drumul creării
bazei tehnice-materiale
a comunismului

7 ani în 6

Așa cum arată proiectul de Program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, în deceniul 1961—1970, U.R.S.S., creînd baza tehnică-materială a comunismului va întrece, în ceea ce privește producția pe cap de locuitor, S.U.A. — cea mai puternică și bogată țară a capitalismului.

Din acest deceniu, planul septenal acoperă o jumătate. Felul în care se îndeplinesc prevederile lui, constituie o garanție pentru felul în care se va realiza mărrețul proiect de construcție a comunismului.

Mai bine de o treime a septenalului a fost dusă la bun sfîrșit. În doi ani și jumătate previziunile au și fost depășite. Creșterea anuală medie a producției industriale a fost de 10 la sută față de 8,6 la sută, cum se prevăzuse în indicii de bază. Această accelerare a ritmurilor înseamnă că, pînă în 1965, producția industrială va crește nu cu 80 la sută cum a fost prevăzut ci cu mai mult decît 100 la sută. Astfel, industria Uniunii Sovietice își va putea îndeplini planul septenal în 1964, adică în 6 ani.

Acest calcul este pornit din existența și cunoașterea posibilităților reale ale statului sovietic.

Posibilitățile de îndeplinire a septenalului înainte de termen

Planificarea economiei permite folosirea la maximum a resurselor materiale și a miinii de lucru, adoptarea unui ritm stabil și, totodată ridicat care nu poate fi la îndeplinirea țărilor capitaliste. În răstimpul celor 16 ani de după război, creșterea anuală medie a producției industriale sovietice a fost de 10,6 la sută față de 1,8 la sută în S.U.A.

Marile rezerve de minereuri, mai ales în regiunile răsăritene, dau puțința unei accelerări a dezvoltării economice. Noile zăcăminte de petrol și gaze aflate între Volga și Urali sînt imense. Au fost făcute, de asemenea, prospectări de țiței în Siberia. Uniunea Sovietică ocupă unul din primele locuri din lume în ce privește rezervele de „aur negru“. La fel stau lucrurile și în privința zăcămintelor de minereuri ale Siberiei și Kazahstanului.

În partea centrală a țării, regiunea cunoscută sub numele de „anomalia magnetică de la Kursk“ adăpostește minereuri de fier de excepțională calitate, ale căror resurse depășesc toate rezervele de asemenea minereuri din

S.U.A. Uniunea Sovietică este una din țările cele mai favorizate din lume în ce privește rezervele de minereuri.

Dar planificarea și bogatele resurse naturale nu prețuiesc decît datorită muncii bine organizate a milioanele de oameni și conducerii înțelepte de care se bucură economia. În ultimii ani, au fost înregistrate mari progrese în această direcție și economia națională a fost tot mai îmbunătățită. În regiunile economico-administrative, înființarea sovnașozurilor (consilii economice) a marcat trecerea la principiul teritorial de conducere a industriei și construcțiilor.

Toate acestea au avut urmări favorabile în îndeplinirea planului septenal. Chiar în primele 30 de luni ale septenalului, sovnașozurile au realizat economii care însumează mai multe miliarde de ruble, datorită scăderii, peste prevederile planului, a prețului de cost al producției.

Un factor hotărîtor

În mărirea producției, în îndeplinirea și depășirea planului de 7 ani un factor hotărîtor este mărirea productivității muncii.

Cîndva, muncitorul rus producea, într-un an, de nouă ori mai puțin decît muncitorul american și de cinci ori mai puțin decît muncitorul englez. Lucrurile s-au schimbat de atunci. U.R.S.S. a depășit Anglia și Franța în domeniul productivității muncii. În ce privește ritmul de creștere a productivității muncii, el depășește toate țările capitaliste. Pentru anul în curs, este prevăzută o creștere de 6 la sută. Potrivit cifrelor publicate de oficiul central de statistică, previziunile referitoare la productivitatea muncii au fost atinse în primul semestru al anului 1961 și aceasta în condițiile zilei reduse de muncă (de 6 sau 7 ore).

De ce productivitatea muncii crește atît de iute în U.R.S.S.? Pentru că omul sovietic este, totodată producător, proprietar și beneficiar al tuturor bunurilor materiale. De munca sa depinde direct creșterea acumulărilor societății, ca și sporirea salariilor, scăderea prețurilor, creșterea cheltuielilor statului pentru nevoile sociale. Iată un exemplu: în timpul septenalului, productivitatea muncii în industrie trebuie să crească de la 45 la 50 la sută și salariul real al muncitorilor în medie cu 40 la sută.

Inovatorii

Întrecerea dintre milioanele de muncitori este un factor puternic în ridicarea productivității muncii și în îndeplinirea înainte de termen a planului septenal. Întrecerea a luat o amploare deosebită în ajunul celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. care va adopta un nou program, acela al construirii comunismului. Ar fi greu de enumerat — chiar dacă ar fi numai în mică parte — inițiativele luate în aceste zile menite să scoată la iveală noi posibilități de grăbire a îndeplinirii septenalului. Amintim doar una din ele — aceea a unui grup de întreprinderi din Moscova care și-au luat angajamentul de a asigura producției lor cea mai înaltă calitate din lume, de a prelungi durata mașinilor, a motoarelor, a posturilor de televiziune, a vehiculelor etc., economisind, totodată, imense resurse de materii prime și mîna de lucru și obținînd o creștere a producției.

Faptele următoare mai arată felul cum inițiativa populară deschide noi perspective și creează noi posibilități. Muncitorii metalurgiști din U.R.S.S. se întrec în dobîndirea celui mai mare randament al mașinilor. În această direcție, ei au bătut adevărate recorduri, depășind pe americani în ce privește randamentul furnalelor și al cuptoarelor Martin. Pe scara întregii țări, acest fapt contribuie la obținerea citorva sute de mii de tone suplimentare de metal.

Sprîjinindu-se pe știință și tehnică

Neconținutul progres tehnic, perfecționarea permanentă a tehnicii și tehnologiei producției se află la baza creșterii productivității muncii în U.R.S.S. În socialism aceasta constituie însăși politica statului. Problemele legate de înnoirea tehnicii sînt elaborate dinainte și incluse în plan. Rezolvarea lor justă este absolut obligatorie.

Pentru a pătrunde amploarea și intensitatea progresului tehnic în U.R.S.S. citeva cifre se dovedesc grăitoare. Astfel, în intervalul de timp cuprins între 1956 și 1960 au fost create 9977 tipuri noi de mașini și de mecanisme. În regiunea economică Iaroslavl unde se găsesc mari uzini chimice și întreprinderi de construcții mecanice, mecanizarea a fost introdusă, încă de la începutul septenalului, în trei întreprinderi și în 19 ateliere și sectoare. Au fost puse în funcțiune o sută de benzi automate și semiautomate. Aproape 2000 de mașini de mare randament au fost de asemenea instalate. Au fost modernizate mai bine de 11.000 mașini și mecanisme. Și iată rezultatele: în timpul septenalului, industria regiunii va înregistra o creștere a productivității muncii nu cu 37,3 la sută cum a fost prevăzut ci cu 60 la sută. Aceasta nu se referă decît la regiunea Iaroslavl. Or, asemenea cazuri pot fi citate, în U.R.S.S., cu sutele!

Progresul tehnic se sprijină pe știință — știința fiind din ce în ce mai mult însușită și aplicată de producția socialistă. Automatizarea, chimia, electronica, ultrasunetele, cibernetica oferă producției sovietice imense posibilități de creștere a productivității muncii și de scădere a prețului de cost.

Munca poporului sovietic care pune la contribuție atît știința și tehnica cît și foloasele și posibilitățile oferite de economia socialistă, va asigura în industrie îndeplinirea planului septenal în șase ani!

Mark Postolovski

Ce va fi mâine?

U.R.S.S. răspunde: COMUNISM!

Se poate spune că nu există nimic mai propriu omului decât veșnica nevoie de a investiga viitorul. Ce va fi mâine? Întrebarea a frământat toate generațiile din clipa când omul desprins din regnul animal a devenit ființă conștientă de propria-i existență. Au încercat să răspundă la ea filozofii culezători, istoricii erudiți dar, vai, și cîți astrologi...

Teologi și politicieni, militari și potențați s-au străduit timp de milenii să organizeze ziua de mâine după chipul și asemănarea lor, în timp ce cei mai buni dintre oameni visau irealizabile țări ale Utopiei sau mirifice cetăți ale soarelui...

Dar de abia secolului trecut i-a fost dat să cunoască acel program al viitorului — „Manifestul Comunist” — care, tradus în toate limbile Pământului, a devenit cartea de căpătîi a tuturor celor ce luptă pentru ziua de mâine a omenirii.

Proletariatul rus i-a fost dat să înfăptuiască în secolul nostru ceea ce Marx și Engels au putut să prevadă în mod genial — prima revoluție socialistă din lume.

În anii dintre ele două războaie mondiale, scribii burgheziei au trecut adesea sub tăcere cadentele primelor planuri cincinale sovietice. Coloanele „marii prese” erau mult mai ocupate să comenteze prezicerile obscurantiste ale lui Nostradamus despre un iminent sfîrșit al lumii. Burghezia imperialistă demonstra astfel încă o dată că retina i-a devenit insensibilă la luminile viitorului și că asemenea onora dintre vîetățile de pradă nu-i priește decât întunericul...

Firește, chiar și pe lângă cei mai obtuzi istorici nu trece fără să producă șocuri și iată că noul proiect de Program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice a jucat rolul unui adevărat epicentru seismic: multe prejudecăți au fost dărîmate pînă la temelii, în multe părți ale lumii ideile despre comunism se restrăuiesc...

Ce va fi mâine?
Un ziar britanic se plînge: „La noi nimeni nu știe să spună ce va fi chiar numai peste 2-3 ani”.

Dar în lume există nu numai oameni cărora capitalismul le închide orizontul ci și oameni care privesc culezător spre zări: peste numai două decenii — mâine — în Uniunea Sovietică va fi COMUNISM!

Nu sînt prea mulți ani de cînd comunismul putea să pară unora mai mult o idee probabilă decît o realitate posibilă. În fiecare ediție a dicționarului francez „Larousse” poate fi citită încă o definiție fiind de subtilitățile gândirii primitive: „Comunism = doctrină care își propune egală împărțire a bunelor și relelor pe pămînt”. Dar aceeași limbă franceză a fost tolosită de un poet pentru o mult mai precisă definire a comunismului: „Este lumea în care va fi piine și în care vor fi flori pentru toți!” Ceea ce poetul intuia doar la modul metaforic, noul proiect de Program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice concretizează încă pentru actuala generație de oameni sovietici. Nu va trece mult și oamenii vor împărți gratuit între ei hrana pe care o vor produce, casele pe care le vor construi, gazele naturale, căldura, apa. Ei vor călători cu tramvaiul, metroul sau autobuzul fără să aibă nevoie să scoată bilet și nu vor mai trebui să întrebe la farmacie cît costă medicamentele pentru simplul motiv că acestea nu vor mai avea preț...

Da, oamenii vor împărți între ei în mod comunist bunurile care ei înșiși le vor produce în mod comunist. „Dar retele?” ar putea întreba insinuant și sceptic redactorul de la „Larousse”.

În lume mai există destui oameni care nu pot trăi fără să plătească tribut felului vechi de a gândi, felului vechi de a măsura lucrurile, oameni pentru care ziua de ieri e mai puternică decît perspectiva zilei de mâine.

Întors nu de mult dintr-o călătorie în Uniunea Sovietică, un ziarist occidental a scris amănunțit despre faptul că nu i-au plăcut... abajururile din noile locuințe sovietice. Dar despre apartamentele propriuzise, despre felul de-a dreptul fabulos în care răsar noile orașe și cartiere de locuit? Despre acestea ziaristul n-a scris aproape nimic. Și cînd te gîndești că în fiecare ceas pe care l-a petrecut ziaristul occidental printre oamenii sovietici, 250 de familii se mutau în noile locuințe ce le erau date în folosință...

Nu, hotărît, comunismul nu și propune o absurdă „împărțire a relelor între oameni” ci izgonirea totală a oricărui lipsuri sau privațiuni din viața societății.

Mai trăiesc oare în Occident oameni care au vizitat marea Expoziție universală de la Paris din anul 1900? Vechea Rusie țaristă expunea acolo delicatosele produse de firma Elizeev, băuturile fabricii Slucevskaia, icoanele pictate de meșterul Abrosimov... Rusia părea încremenită pe veci în zăcuscă, vodcă și credința pravoslavnică.

Dar în 1958 la Expoziția universală de la Bruxelles,

Uniunea Sovietică a expus lucruri care nu puteau fi văzute în pavilioanele nici unei alte țări: machete ale primilor sateliți artificiali ai Pământului, a primei centrale atomo-electrice din lume, ale avioanelor capabile să acopere în 11 ore fără escală, distanța Moscova — New York...

Uniunea Sovietică a demonstrat înaltul ei nivel de viață și cultură, faptul că a și lăsat în urmă lumea capitalistă în domeniul științei și tehnicii.

Da ce va fi mâine?

Arhitecții, inginerii și tehnicienii se pregătesc de pe acum pentru Expoziția universală ce se va deschide în 1967 la Moscova. E desigur greu de prevăzut în mod concret ce vor prezenta oamenii sovietici la Expoziție. Dar încă de pe acum sînt pregătite primele fotografii ale părții invizibile a Lunei, machete ale navelor sovietice Vostok I și Vostok II pe care cei dintii cosmonauți din lume au făcut înconjurul globului, imagini ale celor mai mari hidrocentrale electrice din lume — de la Kuibișev și Bratsk. Și să nu uităm: încadrați în marele program de construire a comunismului savanții sovietici lucrează de pe acum la realizarea unor reacții termonucleare dirijate, cercetînd posibilitățile transformării directe a energiilor termică și nucleară în energie electrică, medicii dau asalt bolilor canceroase și cardio-vasculare, cosmonauții își pregătesc aripile pentru zborul spre vecinii noștri — Luna, Venus, Marte!

Astăzi sînt înfinit mai puțini cei ce cred că Uniunea Sovietică nu e în stare să îndeplinească planurile sale de viitor. Insuși „New York He-

N. S. HRUȘCIOV:

Milioane de oameni studiază atent, cu mare interes, proiectul de Program care a emoționat întreaga lume. Partidul nostru pune pentru prima oară în istorie sarcina construirii societății comuniste ca sarcină practică nemijlocită a viitorului apropiat.

rald Tribune” (cel care a căzut nu o dată în greșeala de a califica știrile venite din Uniunea Sovietică drept „propagandă”) e nevoit să se plece în fața evidenței: „Lumea ar face o mare greșală dacă ar tăgădui progresul material realizat de Uniunea Sovietică din 1919, cînd Lenin a redactat primul program al partidului. Ar fi de asemenea o nebunie să se minimalizeze potențialul economic al Uniunii Sovietice, acum cînd

ea și-a construit un atît de imens aparat productiv”.

Firește, celor de la „New York Herald Tribune” le stau la îndemînă destule date despre ceea ce înseamnă și ce va însemna peste doar cîțiva ani puterea acestui „imens aparat productiv”.

Iată cîteva date comparative ale producției pe oră la începutul anului 1959, cel dintîi al septenaliului și la sfîrșitul lui 1965 — ultimul din septenal.

O oră...	Oțel	Țitel	Energie electrică	Locuințe	Încălțăminte de piele
La începutul anului 1959	6.150 tone	12.920 tone	27 mil. kWh.	240 apartamente	40.000 perechi
La sfîrșitul anului 1965	10.500 tone	27.600 tone	60 mil. kWh.	420 apartamente	60.000 perechi

Și iarăși — ce va fi mâine?

Răspunsul nu e greu de dat dacă ne gîndim că numai în asemenea domenii cheie ale economiei naționale ca energia electrică și oțelul vor fi înregistrate în 20 de ani salturi uriașe. Fiecare oră va însemna atunci 342.000.000 kWh energie electrică (în loc de 60.000.000 la sfîrșitul anului 1965) și 28.538 tone oțel (în loc de 10.500 în 1965). Uniunea Sovietică va fi lăsat de mult în urmă atît din punct de vedere al producției globale cît și din punct de vedere al producției pe cap de locuitor cea mai bogată țară capitalistă — Statele Unite ale Americii. Fiecărei familii îi va fi asigurată o locuință comodă. Fiecare om va avea acces gratuit la învățatură. Săptămîna de lucru va fi cea mai scurtă din lume: 34-36 ore. (În plus toți oamenii vor avea o lună pe an concediu plătit). Veniturile muncitorilor vor crește de 3—3½ ori, ale colhoznicilor de 4 ori... Premizele pentru un nou și important avînt al forțelor de producție vor fi realizate. Comunismul va cuceri mai departe victorie după victorie. „Nu mă îndoiesc că acest Program va fi îndeplinit, — a declarat T. Knudsen, secretar științific al Academiei de Științe a Norvegiei. Rusia dispune de asemenea bogății naturale, de o industrie și o știință atît de dezvoltate încît se poate spune cu toată încrederea că orice sarcini îi stau în putere”. Dar cei care încă se mai îndoiesc? Acestora, constructorii comunismului li se adresează simplu, omeneste, de la suflet la suflet: „Să trăim și să vedem!”

Oamenii sovietici privesc cu încredere totală ziua de mâine și nu doresc altceva decît ca nimeni să nu împiedice îndeplinirea planurilor lor. Unii se pot simți „provocați” de aceste planuri (un ziarist american a exclamat chiar la modul absolut „ceea mai mare provocare a secolului!”). Unele glasuri demente pot chiar cere ca Uniunea Sovietică să fie împiedicată să-și înfăptuiască mărețul program de construire a comunismului. („Trebuie să ne asumăm riscul unui război chiar și al unui război atomic” — țipa nu de mult un oarecare Georg Smolka în Germania occidentală — deși el singur recunoștea — „aceasta ar putea duce și la propria noastră pierdere”). Oa-

menii nu vor însă să piară jertfiți pe altarul vițelului de aur. Ei vor întîni mai mult să trăiască pentru a vedea cum se înfăptuiește visul de aur al întregii omeniri. Sute de milioane de contemporani știu că Uniunea Sovietică a jucat nu o dată, în timpul frământatei istorii a secolului XX rolul de pionier culezător pe cărări încă nebatătorite în evoluția socială a lumii. Acum, cărările au devenit un drum larg, pe care multe popoare au și pornit spre socialism și comunism, și în care e loc și pentru altele... „Multe milioane de oameni din Asia și Africa care sînt impresionați de marile progrese tehnice și științifice ale Uniunii Sovietice — scrie la Londra „Daily Express” — vor fi desigur și mai impresionați de certitudinea cu care se formulează acum afirmația că o societate mai bună e pe cale de a fi înfăptuită”.

Milioanele de oameni la care se referă ziarul londonez, și încă multe alte sute de milioane pe lângă dînsii, au cînt caracterizarea făcută comunismului în proiectul de Program al P.C.U.S.: „Comunismul este o orinduire socială fără clase, în care mijloacele de producție sînt proprietate unică a întregului popor, în care există o deplină egalitate socială a tuturor membrilor societății, în care paralel cu dezvoltarea multilaterală a oamenilor vor crește și forțele de producție pe baza științei și tehnicii în continuă dezvoltare și în care toate izvoarele avuției sociale vor fișni vijelios din plin și se va înfăptui mărețul principiu „de la fiecare după capacități, fiecăruia după nevoi”.

Care dintre oamenii secolului XX nu dorește să trăiască pentru a vedea cum se înfăptuiesc toate acestea?

Proiectul de Program al P.C.U.S. devine în felul acesta nu numai chemarea poporului sovietic pentru construirea comunismului, ci și o chemare către toate popoarele pentru apărarea păcii, pentru apărarea zilei ferice de mâine a întregii omeniri. Căci dacă încă actuala generație de oameni sovietici va fi prima generație a lumii care va trăi în comunism, semințele zilei de mâine încolțesc și sparg peste tot coaja planetei noastre. Pe orice meridian ar trăi, generațiile de mâine le vor culege roadele!

Radu Țiulescu

Sudorul Nikolai Jarov, membru al unei brigăzi de muncă comunistă de pe șantierul conductei de gaze Gazli-Sverdlovsk.

AUGUST 1945 - AUGUST 1961

La recepția oferită la Kremlin în cinstea cosmonautului Gherman Titov atenția participanților a fost reținută de două paragrafe dintr-un reportaj despre Moscova în sărbătoare. Reportajul apăruse în ediția de seară a ziarului „Izvestia”. Iată cuprinsul acestor paragrafe :

La 6 august 1945, un pilot american cu gradul de maior a dat semnalul hotărâtor pentru începerea bombardării atomice a orașului japonez Hiroșima.

La 6 august 1961, un pilot sovietic cu gradul de maior a luat, spre binele omenirii, un start fără precedent în Cosmos.

Aceste două fraze i-au făcut pe mulți să mediteze. Desigur, cele două date sînt o simplă coincidență, după cum coincidență este și faptul că cei doi piloți au același grad. Dar iată că la 9 august 1945, aceeași escadrilă 509 a aviației strategice americane, care aruncase monstruoasa încărcătură asupra Hiroșimei, a lansat a doua bombă atomică asupra orașului Nagasaki.

În timp ce, la 9 august 1961 Moscova, poporul sovietic, întreaga omenire întîmpinau pe cuceritorul Cosmosului și sute de milioane de oameni rosteau cu recunoștință numele eroului și al celor datorită cărora Gherman Titov săvîrșise acest act eroic — numele marelui popor sovietic și al Partidului Comunist.

Acum 16 ani, în ziua aceea groznică, la Hiroșima au pierit într-o clipită o sută de mii de oameni. La 6 august 1961, în răstimpul cît au durat cele 17 revoluții efectuate de cosmonaut în jurul

voatoare, pregătind omenirii un spectacol rușinos și crud, denumit de ei „demonstrație a forței militare a S.U.A.” : bombardarea orașelor Hiroșima și Nagasaki. Acesta a fost începutul șantajului atomic.

...1961. O binecuvîntată vară însoțită.

La hotarul dintre iulie și august lumea a luat cunoștință de proiectul de Program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice — marelui document, în care partidul creat de Lenin declară :

„Comunismul îndeplinește misiunea istorică a izbăvirii tuturor oamenilor de inegalitate socială, de toate formele asuprii și exploatării, de ororile războiului, și instaurează pe pămînt Pacea, Munca, Libertatea, Egalitatea și Fericitatea tuturor popoarelor.”

Proiectul de Program al P.C.U.S., nu constituie numai o chestiune internă a partidului și poporului sovietic, ci privește pe toți cei ce trăiesc pe Pămînt. Așa cum vedem acum, privește și ceea ce se întîmplă în afara Pămîntului, în Cosmos.

August 1945 — august 1961. Între ele nu există numai o distanță de 16 ani, ci o prăpastie.

1-5 august 1945. Pe insula Tinian din arhipelagul Marianelor, la 2600 de kilometri de Japonia, staționează avioanele din escadrila americană 509. Într-un hangar, special construit la marginea aerodromului, se montează o instalație care într-un anumit moment va trebui să apropie cei doi poli de uraniu, conținuți în bombă, spre a forma o masă critică.

Colonelul Paul Tibbets dă ultimele dispoziții

montată la locul ei, în pîntecele avionului „Enola Gay”.

6 august 1961. Cosmodromul este inundat de lumina aurie a zorilor. La punctul de comandă se află membrii Comisiei de stat, oameni de știință, constructori, ingineri. Se apropie ora fixată pentru lansare... Iși face apariția un autobuz albastru în care se află Gherman Stepanovici Titov. Cosmonautul poartă un costum de scafandru portocaliu și o cască cu inscripția „U.R.S.S.”. Toți cei de față au priviri strălucitoare de bucurie, fețe luminate de un zîmbet larg. Cosmonautul le adresează lor și tuturor oamenilor sovietici cuvinte pornite din inimă :

— Mi-a fost hărăzită cinstea deosebită de a efectua un nou zbor în depărtările de necuprins ale Universului pe nava cosmică sovietică „Vostok-2”. Îmi este greu să exprim prin cuvinte bucuria și mîndria care mă înfulețesc... Consacru acest zbor celui de al XXII-lea Congres al iubitelui nostru Partid Comunist...

Gherman intră în cabina liftului : Mai sînt zece minute pînă la start... Apoi cinci... Într-o liniște deplină se dă în sfîrșit ultima comandă :

— Start !

Corpul uriaș al rachetei fusese eliberat de toate barele metalice care-l susțineau. Este ora 9. După numai o secundă racheta se desprinde încet, chiar foarte încet, se pare, de pămînt. Luîndu-și viteză, se avîntă tot mai repede spre înălțimi, aidoma unui disc de foc. S-ar părea că doi sori luminează în același timp pămîntul. Dar unul devine din ce în ce mai mic... Radioul transmite primele cuvinte ale lui Titov, adresate din Cosmos :

— Zbor deasupra Pămîntului, deasupra patriei noastre... Ce lin se deplasează nava !... Cu bine, tovarăși ! Pe curînd...

6 august 1945 — 6 august 1961. Două date care nu pot fi comparate și pe care le leagă o simplă coincidență.

Bordul avionului „Straight Flash”. Este ora 7 și 09 minute. Avionul a ajuns deasupra Hiroșimei. Claude Eatherly apreciază condițiile meteorologice pentru bombardament și în curînd va da semnalul. Îl va da sau nu ?... 7 și 25 de minute. Eatherly dictează radiotelegrafistului textul cifrat al unei radiogramme pentru „Enola Gay” : — Y-2 Q2B1C1. Ceea ce înseamnă : Nori la înălțime mică 1 la 3 zecimi ; nori la înălțime mijlocie 1 la 3 zecimi ; nori înălți, 1 la 3 zecimi ; condiții excelente pentru bombardament”.

Bordul navei „Vostok-2”. Se execută a doua rotație în jurul Pămîntului. Zburînd deasupra Africii, Gherman Titov adresează prin radio un salut popoarelor de pe întinsul continent torid.

Bordul avionului „Enola Gay”. Ora 8 și 10 minute. Colonelul Paul Tibbets descifrează radiograma lui Eatherly. Ora 8 și 16 minute. Avionul se află chiar deasupra orașului unde, după părerea comandamentului suprem al S.U.A., „se află alți obiective militare cît și case de locuit și alte clădiri asupra cărora acțiunea distructivă a suflului exploziv va fi maximă”... Mîna lui Tibbets apasă pe pîrghia aruncătorului de bombe.

Bordul navei „Vostok-2”. Ora 10 și 38 de minute. Gherman Titov transmite pe Pămînt un salut Comitetului Central al P.C.U.S., guvernului sovietic, lui Nikita Sergheevici Hrușciov și primește o radiogramă din partea conducătorului statului sovietic : „Toți oamenii sovietici sînt nespuse de bucurie și de zborul care se desfășoară cu succes, sînt mîndri de dv. Vă felicit din inimă pe dv., fiu credincios al patriei noastre, al glorioșului Partid Comunist...”

Bordul avionului „Enola Gay”. Ora 9. Chiar de la marea înălțime și distanța uriașă la care zbura, pe locul unde cu cîteva minute înainte era un oraș înfloritor, echipajul a putut vedea o mare de foc, și gigantica ciupercă galben-cenușie a norului radioactiv. Lăsînd mîna din mîna, pilotul secund, căpitanul Robert Lewis și-a acoperit fața cu mîinile și a strigat cu ochii plini de lacrimi : „O doamnă, ce-am făcut”. Dar Paul Tibbets, vrînd să îmbărbăteze echipajul, a rostit : „Într-o singură noapte am devenit celebri. Mă bucur pentru voi”...

Uciagașul celor 100.000 de oameni de la Hiroșima a crezut, într-adevăr, în acest lucru. La cîteva luni, după aceea a declarat : „Atunci n-am încercat vre-un simțămînt deosebit, după cum nu încerc nici acum. Dacă miine va trebui să arunc cine știe unde o bombă cu hidrogen cu o forță distructivă și mai mare aș proceda la fel”.

Dar ce s-a întîmplat cu ceilalți „piloți atomici”, cum trăiesc, cu ce se ocupă ? După cum se pare, Pentagonul a procedat în așa fel încît să nu le dea posibilitatea să uite vreedată ceea ce au făcut. Toți au fost decorați cu o medalie special instituită înfățișînd două fulgere și funesta ciupercă a exploziei termonucleare.

Dacă e să luăm simboluri care ar exprima cel mai exact esența orînduirii capitaliste și a orînduirii socialiste, cele mai potrivite ar fi poate funesta ciupercă atomică care marchează apogeul urii față de om și racheta avîntată spre stele, ves-

O fetiță oferă flori lui Gherman Titov. Și pentru ea, pentru viitorul ei fericit, s-a efectuat acest zbor cosmic

planetelor, s-au născut pe pămînt sute de mii de prunci.

Atomul necunoscut a stimulat gîndirea savanților, le-a trezit imaginația. La început, puțini au fost cei care puteau să prevadă urmările dezagregării atomice.

E drept că oamenii de știință americani, care au colaborat atît de strălucit cu moartea la centrul atomic al S.U.A. din Los-Alamos, au dezbătut mult problema : să arunce sau să nu arunce bomba atomică asupra Japoniei ? Cei mai buni dintre savanți au adresat petiții Congresului și Președintelui Statelor Unite, au lansat chiar un manifest, cerînd ca bomba să nu fie aruncată.

Dar psihoza atomică începuse chiar de pe atunci să cuprindă America cu repeziunea unei epidemii de ciumă.

La sfîrșitul zilei de 6 august 1945, un om pipiriu, cu părul cărunt și cu o înfățișare mieroasă, care era pe atunci Președintele Statelor Unite, a făcut următoarea declarație la Casa Albă :

„Acum 16 ore, un avion american a aruncat asupra importantei baze Hiroșima o bombă cu o forță distrugătoare mai mare decît 20.000 de tone de substanțe explozive”.

...1945. Era pe la mijlocul unei veri toride. Conferința de la Berlin a celor trei mari puteri : U.R.S.S., S.U.A. și Anglia, care zdrobiseră Germania hitleristă, elabora bazele reglementării situației postbelice în Europa, printre care crearea unui stat german democrat și independent. Se luau măsuri în vederea instaurării unei păci trainice și îndelungate pe întreaga planetă.

Partidul Comunist al Uniunii Sovietice și guvernul sovietic au depus toate eforturile pentru triumful păcii și progresului. Dar încă de pe atunci, ca și mai înainte, ca de altfel întotdeauna, cîrmuitorii imperialiști ai Occidentului au început uneltiri pro-

„băieților lui de ispravă”, care alcătuiesc echipajele de elită. Formația bombardierelor a fost împărțită în două eșaloane. Primul este format din trei avioane de recunoaștere, dintre care unul — numit „Straight Flash” — este condus de un tînăr pilot, pe nume Claude Eatherly. Eșalonul doi este format din bombardiere propriu zise ; cî unul numit „Enola Gay”, pe care se află „Micuța” (așă a fost botezată bomba) este pilotat chiar de Tibbets...

1-5 august 1961. Pe un cosmodrom, într-o regiune îndepărtată din Uniunea Sovietică, se află cei mai de seamă oameni de știință și specialiști sovietici în lansarea de rachete cosmice. Se fac pregătiri în vederea lansării unei noi nave cosmice cu o greutate de aproape cinci tone și avînd un om la bord. Prin radio se dau din cînd în cînd dispoziții laconice și precise. Candidații la zbor — dintre care unul singur va lua startul — revăd încă o dată materialele zborului cosmic efectuat de Iuri Gagarin și culese de el la o înălțime de 300.000 de metri.

Din virful rachetei se lasă în jos un lift, din care coboară pe pistă un tînăr scund, îmbrăcat într-un tricou albastru de tenis și pantaloni dintr-o stofă subțire, cenușie. El se îndreaptă spre grupul de oameni care discută cu constructorul principal, un om ce ține în mîinile sale toate firele pregătirilor pentru lansare. Tînărul în cămașă albastră este Gherman Stepanovici Titov, cosmonautul nr. 2.

6 august 1945. Sub vîlul întuecos al nopții din Pacific, pe insula Tinian au început să duduie motoarele avioanelor. Ora 1 fix. Toate echipajele sînt pregătite de zbor : este de față pastorul luteran William Downey. Se aud frînturi dintr-o predică și se repetă la nesfîrșit cuvintele „dumnezeu” și „să nu ucizi”. Este ora 1 și 30 de minute. „Micuța” a fost

ON
CEI
SI CE

titorul
frumoasă
Oricît
a trans
ale Jap
Cosmos
Dacă c
lecția c
dat-o m
neguțâ
nica m
pămîntu
comunist
sluște
La 6
ria vict
și ce s
rat și
În ac
mer a
— așa
cească
junuri
planuri
șinare
Unite d
tea-o fa
Este
mul a p
mijloac
această
credinț
urâste
apăra
chiar c

VENIREA:

ARE

SLUJESC

CARE

AMENINȚĂ

ni apropiate pe Pământ a celor mai aluri.

Paradoxal ar părea, puterea rațiunii într-o clipă în cenușe orașele-victime și tot puterea rațiunii a înălțat în dare nave „Vostok-1” și „Vostok-2”. În aceste evenimente, avem în față o simplă pe care viața și istoria le-au elor de oameni. Miinile criminale ale moarte au îmbrăcat știința în tuși amenință să șteargă de pe fața te și popoare întregi. Dar în miinile știința este o puternică pirghie care esul.

1961, când oamenii au cinstit memo-de la Hiroșima oare ce or fi gândit scutat în lagărul celor care au inspi-rintat cea mai monstruoasă crimă? congresmanul american Craig Hos-despre producția noului tip de armă bombă cu neutroni, în stare să nimiteste viu, fără să aducă prejudicii male. Dădu-și pe față adevăratele esmanul a „argumentat” cu o neru-argini pentru ce au nevoie Statele astă armă: blocul N.A.T.O. ar pu- Europa.

fericire pentru omenire că socialis-minile popoarelor iubitoare de pace nice pentru înfrinerea agresorilor. De uminoasă își leagă oamenii de bună speranțele lor. Lumea celor care eni este condamnată și nu se poate va mersului înainte al istoriei nici nucleară.

(Text prescurtat)

I. Koroliov
O. Stroganov

Hiroșima

Intrebări și mirări

1958. La Amsterdam se ține un Congres internațional de astronaucă. Printre vorbitorii cei mai ascultați, este și specialistul în rachete von Braun. Până în 1945 el se numea Herr von Braun și lucra pentru Hitler: în această calitate, dînsul a fabricat celebrele arme „secrete” V1 și V2, cu care nazii sperau să mai ciștige războiul. Ele zburau cu o viteză de pînă la 2 kilometri pe secundă și ucideau cîteva sute de englezi cu fiecare explozie. Astăzi, crea-toul lor se numește Mister von Braun, lucrează pentru Pentagon și, în această cali-tate, fabrică rachete care zboară mult mai repede și pot ucide zeci de mii de oameni cu fiecare explozie.

Washington da,
Delphi nu!

Așadar, la Amsterdam ia cuvîntul și fostul Herr, actua-lul Mister von Braun. Cu mul-tă modestie, el nu pomenește nimic despre efectele mortale ale strădaniilor sale trecute și prezente și se mulțumește să facă un pronostic asupra viitorului: „Vor trece cel pu-țin cinci ani pînă ce se va putea realiza întoarcerea pe Pămînt a unui vas cosmic și cel puțin zece ani pînă ce un om va putea naviga la bordul lui”.

Mare șansă a avut von Braun că s-a angajat la Washington ca specialist în rachete! Dacă s-ar fi angajat la Delphi, ca specialist în oracole, el ar fi fost dat afară în cîteva zile. Căci nu au trecut nici zece, nici cinci și nici măcar trei ani de cînd el a făcut această prezicere și Uniunea Sovietică a realizat nu numai întoarcerea pe Pămînt a unor vase cosmice, ci și pilo-tarea lor de către niște oameni ale căror nume sînt azi mult mai cunoscute decît cel al lui von Braun.

În primăvara lui 1959, după lansarea lui Lunnik I, un reputat astronom englez, pe care cu 14 ani mai înainte von Braun nu izbutise să-l extermină cu ale sale V1 și V2, declara pe un ton foarte cate-goric unor ziariști: „Domnilor, nici o dată nu vom atinge Luna cu vreo rachetă!” La mai puțin de 6 (șase!) luni după aceea, Lunnik II aducea pe teritoriul lunar fanionul cu cereră și ciocan și cu inscrip-ția „U.R.S.S.”.

La începutul lui 1961, specialistul fran-cez Albert Ducrocq, era socotit de colegii săi un spirit aventurier pentru că admi-tea posibilitatea ca omul să întreprindă primul său voiaj inter-planetar în octom-brie. La 12 aprilie, după marele zbor al lui Iuri Gagarin, Ducrocq socotea că „so-vieticii vor avea nevoie de un răgaz de cel puțin șase luni înainte de a trece la etapa următoare, adică înainte de efec-tuarea a mai mult de o singură revolu-ție în jurul Pămîntului”. Șase luni repre-

zintă un termen foarte scurt, dar iată că oamenii de știință, specialiștii și tehni-cienii sovietici nu au avut nevoie nici măcar de acest răgaz: la mai puțin de patru luni după cosmonautul nr. 1, își lua zborul spre tărîile Cosmosului Gherman Titov, care avea să efectueze nu una, ci 17 revoluții orbitale.

„Am fost surprîns...”

Într-un articol recent publicat în revista franceză „L'Express”, Albert Ducrocq mărturisește: „Recunosc că eu însumi am fost adesea surprîns de rapiditatea cu care sovieticii înaintează pe drumurile spațiu-lui cosmic... Credeam sincer că toate pro-gresele în acest domeniu vor fi realizate de americani... Dar cînd astronaucă s-a născut cu adevărat în 1957, aceasta s-a întîmplat sub semnul U.R.S.S.”. Cel puțin cîteva ani de acum înainte, rușii vor fi singurii care vor desțeleni spațiile inter-planetare cu mijloace importante.”

În articolul său, în care observațiile juste și interesante se amestecă cu nu-meroase confuzii, specialistul francez în-cearcă să răspundă la întrebarea: pentru ce au rămas americanii atît de în urmă? Doar încă din 1948 presa de peste ocean făcea un mare tărăboi publicitar în jurul așa-numitului „proiect Westinghouse”: o rachetă lunară cu cinci etaje, care urma să fie construită de marele trust al indus-triei electro-tehnice Westinghouse. „Dar vai, spune Ducrocq aceste proiecte nu au fost realizate. Alte priorități au solici-tat pe americani”.

Care sînt aceste „priorități” nu ne mai precizează articolul lui din „L'Express”. Dar cei care sînt la curent cu istoria contem-porană pot să-și amintească, fără un prea mare efort de memorie, că cei care di-rigau pe atunci destinele Statelor Unite au abandonat constructivile proiecte lunare pentru niște destructive proiecte terestre: S.U.A. pregăteau febril agresiunea din Coreea.

„În Statele Unite planurile privitoare la navigația inter-planetară rămîn disparte și prost coordonate, spune mai departe Ducrocq în articolul său. În S.U.A., de exemplu, nu există nici un cosmodrom analog celui de pe care au fost lansate rachetele lui Gagarin și Titov... Americanii vor sfîrși, cu siguranță, prin a-și da seama că au comis o mare greșeală”.

Farsa astronaucă și robinetul cu cafea neagră

Foarte adevărat! Numeroase voci ame-ricane spun acest lucru încă de pe acum. Dar și aci rămîne ceva neprecizat: pen-tru ce s-a comis această mare greșeală? Pentru ce, așa cum arată Ducrocq, „în Uniunea Sovietică, savanții s-au bucurat de avantajul de a putea trece imediat la realizări, în timp ce oamenilor de știință americani nu li s-a dat ascultare, iar ofi-cialitățile l-au făcut „farsor” pe d. Halley, președintele Federației americane de as-tronaucă?”

Pentru că știința în general și cosmo-naucă în special au nevoie de sprijin financiar. Pentru că fără laboratoare, fără aparataj, fără experimentări, nu se poate dezvolta cercetarea științifică. Pentru că toate acestea cer bani. Pentru că bani există în Statele Unite, dar acolo se acordă prioritate unui singur gen de cer-cetare științifică: cea a mijloacelor de ucidere în masă. Pentru că, în ochii ceru-rilor guvernante americane, între o ra-chetă cosmică cu destinația Luna și o bombă cu neutroni, cu destinația un mare oraș, bomba va avea întotdeauna prio-ritate.

...Dar să nu negăm, în bloc, toate bine-facerile civilizației americane. La 6 august, exact în ziua în care Moscova anunța lumii călătoria lui Gherman Titov, New York-ul transmitea și el o veste cutremu-rătoare: pe una din străzile sale centrale, începea construcția unui hotel ai cărui viitori locatari vor putea să capete cafea caldă, răsucind un robinet instalat deasupra patului.

Știrea fiind foarte scurtă, nu dădea nici un amănunt. Nu se menționa, de pildă, cit va trebui să plătească cineva pentru a locui la acel hotel și nici cîți americani își vor putea permite luxul de a-și lua cafeaua de la cișmea. Vrem să spunem, cîți americani în afara celor care se nu-mesc Rockefeller, Dupont de Nemours, Ford sau Morgan...

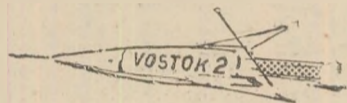
Iată încă un răspuns pentru întrebările și mirările lui Albert Ducrocq. În țara în care se depun simultan atîtea eforturi pentru viața dulce a multimilionarilor și pentru moartea amară a multimilionelor

de oameni, cum să nu rămînă în urmă astronaucă?

Care e, de fapt, diferența?

„Toată diferența între sovietici și ame-ricani, scrie Ducrocq, constă în faptul că în Uniunea Sovietică există de mult o „po-litică spațială”, iar în Statele Unite o ast-fel de politică lipsește”.

Nu, domnule Ducrocq, diferența este mult mai profundă. Este diferența dintre o orînduire socială și alta. Este diferența dintre comunism și capitalism. O diferența

Cinci... șase... șapte... opt... nouă...
Desen de A. Bajenov

care, pentru a utiliza limbajul specialității dumitale, se măsoară în ani-lumină.

În Uniunea Sovietică există de mult o altă politică (politică pur și simplu, fără ghilimele), decît în Statele Unite. Revolu-țiile orbitale ale lui Gagarin și Titov au fost pregătite de Marea Revoluție Socia-listă din Octombrie. De atunci au trecut 44 de ani. 44 de ani-lumină.

Articolul dumitale, domnule Ducrocq, se încheie frumos. Vorbînd desore peropeche-vele pe care le deschid explorarea și cu-cerirea Cosmosului de către oamenii so-vietici, dumneata spui:

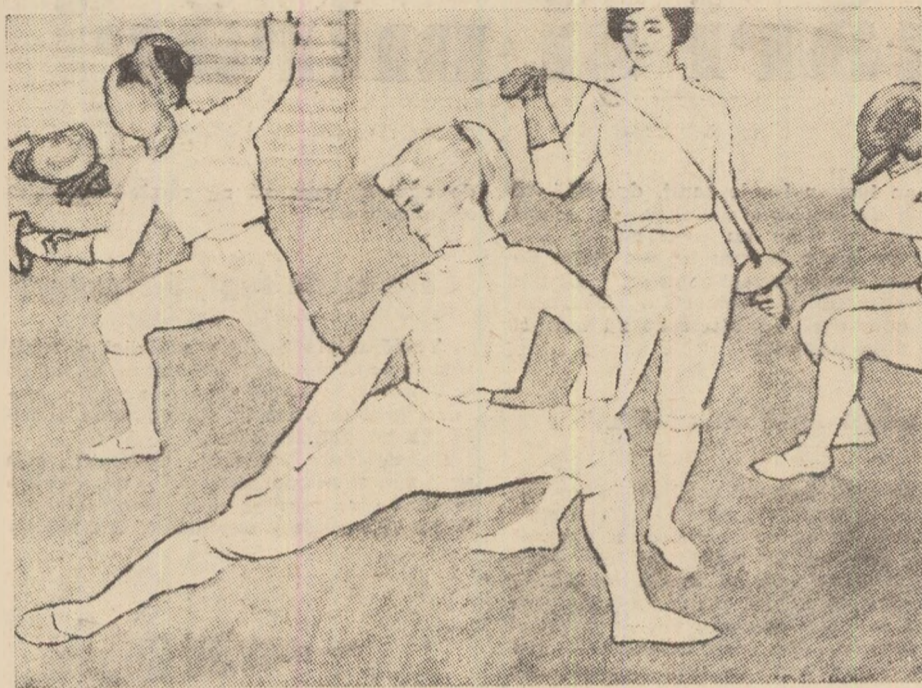
„Va apare o societate care va marca, față de ceea ce noi cunoaștem, o deosebire la fel de profundă ca cea pe care a înregistrat-o viața, în urmă cu patru sute de milioane de ani, cînd a țîșnit din oceane pentru a cucerii continentele”.

Da, o astfel de societate va apare, dar ea se va datora în primul rînd nu victo-riilor cosmice. Dimpotrivă, acestea sînt urmarea marilor transformări efectuate aci, pe Pămîntul nostru. O astfel de socie-tate va apare foarte curînd, iar mîlditeile ei, tinere dar puternice, cresc și se dez-voltă de pe acum.

Citește, domnule Ducrocq, proiectul de Program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice.

Nicolae Minei

Desen de B. Prorokov

T. Obolenskaia :

„Încălzirea” (Din seria „Sport”)

Scriitorii întâmpină Congresul al XXII-lea al P. C. U. S.

Un șuvoi impetuos de talente

Am început să activez pe tărîm literar în anii de după război. Pe atunci literatura nu înregistra un flux atât de puternic de scriitori ca acum. Veneau spre consacrare cite unul. Îmi amintesc de brusca apariție a lui Serghei Antonov. A fost o adevărată revelație pentru noi. Tinărul și simpaticul inginer constructor de poduri ne-a încântat cu minunatele lui povestiri, pline de soare și poezie.

În prezent, tinerele talente se îndreaptă spre literatură într-un șuvoi impetuos, nestăvilit. Ai impresia că niște ecluze nevăzute au eliberat acest torent de talente tinere, de cugetători subtili, fiecare cu o personalitate marcantă și cu un stil propriu.

Cite nume noi au apărut numai în Leningradul nostru! Cu trei-patru ani în urmă, V. Konecki, R. Pogodin, R. Dostian, G. Gorișin nu erau decît niște studenți la filologie; astăzi, însă, avem de-a face cu niște profesioniști ai scrișului în toată puterea cuvîntului.

Nu de mult și-a făcut apariția tinărul inginer Boris Sergunenkov, specializat în exploatarea forestieră. Prima lui novelă intitulată „Pădurarii” a văzut lumina tiparului în paginile revistei „Znamea”, ca după aceea să apară în volum separat. E o novelă excelentă, cu destine umane bine conturate.

O operă interesantă a făurit de curînd și Alexei Kirnosov, ofițer timonier de cursă lungă. E vorba de un mănușchi de nuvele intitulat „Marea, așa cum e ea”, volum aflat în prezent sub tipar la editura „Sovetski pisatel”.

Nu de mult, atenția ne-a fost atrasă de nuvela de debut a lui Elighi Stavski, intitulată „Totul abia începe”, publicată în paginile revistei „Iunost”. Povestea aceasta a unui tinăr care a absolvit școala de zece ani și a plecat să muncească în uzină este deosebit de atrăgătoare, nu numai prin simplitatea narațiunii și finețea stilului, ci și prin modul în care autorul privește tumultul zilelor noastre. E un psiholog extrem de perspicace.

Un debut interesant a fost și acela al lui Iuri Tomin, tinăr geofizician, autorul a două cărți pentru copii — „Povestea Atlantidei” și culegerea de nuvele „Cărări spre diamante”.

Am citat doar cîteva nume de tineri prozatori leningradeni ale căror lucrări am avut prilejul să le cunosc mai îndeaproape. Dar aș mai putea adăuga aici o listă lungă, atât de prozatori cît și de poeți, care au venit în rîndurile noastre în ultimii cîteva ani.

E un șuvoi, repet, nesfîrșit. Oamenii vin aducîndu-și manuscrisele, cunoștințele lor despre viață.

Acest flux necontenit de forțe proaspete în literatură este, după părerea mea, caracteristica principală, determinantă, a realității noastre literare de azi.

Toți tinerii scriitori de care am amintit mai sus și-au făcut primii pași în literatură în acea perioadă a existenței noastre pe care o denumim cu toții „după cel de-al XX-lea Congres al Partidului”.

Literatura zilelor noastre a simțit, cu

o nouă forță, nevoia unei mari și sincere discuții pe tărîm spiritual.

În acest sens consider deosebit de semnificative cărțile lui Vladimir Solouhin „Drumuri vicinale la Vladimirsk” și „Picătura de rouă”.

Un om străbate fără grabă drumurile vicinale ale țînutului său natal, se bucură de privilegiile cîmpurilor și pădurilor, de soare, de oamenii pe care-i întâlnește în drum. Omul acesta își împărtășește cu dragoste tot ceea ce știe despre acești oameni și despre pămîntul natal, își împarte cu dărnicie cunoștințele sale, aruncînd o lumină în plus asupra întregii tale țări pe care o iubești mai presus decît propria ta viață, precum și asupra celor făptuite de poporul tău. Oare aceasta nu este o muncă minunată, o adevărată muncă de literat?

În „Picătura de rouă” întâlnești un sat din țînutul Vladimirsk, un sat în secțiune, cu istoria lui, cu soarta lui în care, ca într-o picătură de rouă, se oglindește întreaga, uimitoarea soartă a întregii patrii sovietice. Și toate acestea le vezi cu ochii unui localnic, ba nu — ai unui fiu al acestui sat, cu ochii scriitorului Vladimir Solouhin, care iubește cu patimă tot ceea ce vede în jur.

Deosebit de importantul conținut al „Picăturii de rouă” te obligă să cercețezi cu o atenție deosebită forma folosită de autor în această operă a sa. Cercețînd-o, am ajuns personal la concluzia că forma aleasă este cea mai potrivită.

Narațiunea se desfășoară liber și natural, ca însăși viața, cumînd în ea publicistica, cronica, nuvela, dar păstrînd întotdeauna adine amprenta personalității scriitorului, a gustului acestuia, a modului lui de a judeca și a experiențelor sale spirituale.

O mare experiență istorică impune cele mai variate forme de exprimare. Materialul pe care-l avem la îndemînă este infinit, el nu poate încăpea numai în ramele tradiționale ale genului. Și asta tot mai mult pe măsura scurgerii timpului, deoarece materialul acesta sporește odată cu impetuoasa dezvoltare a noii lumi și cu acumularea de experiențe pe care ea o însușează.

Această lume nouă are nevoie de oglindire, de explicație, de cuvîntul de laudă și îndemn. Aici nu-ți mai este suficientă convenționala gamă de genuri de care dispune beletristica...

În general, trebuie spus că în ultimii ani literatura s-a apropiat de popor, de viața și năzuințele acestuia.

...În literatură și artă domnește o atmosferă sănătoasă. Asta se datorește, fără îndoială, Congresului al XX-lea al partidului. Nikita Sergheevici Hrușciov a depus, ca nimeni altul, eforturi ca să putem munci normal, cu maximum de randament.

Tocmai datorită acestei atmosfere sănătoase, cite cărți bune n-au apărut în ultima vreme și cite or să mai apară încă! O cheazășie în acest sens este impetușul torent de talente tinere, ca și intensificarea activității întregii noastre organizații literare în ansamblu.

PE COLINELE LENIN

Inginerul Oleg Bagrov și Nadea, studentă la Institutul de arhitectură, se îndreptau spre Colinele Lenin. Prin ferestrele mașinii, se zăreau vitrinele magazinelor, aîșe, diferite reclame. Din goana mașinii, cei doi reușeau chiar să citească firmele pe dos: okolom, aketpa, osam*. Deasupra unei mari librării se profila luminosă, firma: Knighi.

— Ihgink! — exclamă Nadea citînd-o de la dreapta spre stînga. Nu-i așa că sună bine? Parc-ar fi un nume. Nu ți se pare?

— Nu-i exclus ca vreun conducător de trib indian să fi purtat un asemenea nume. Pe unul, de pildă, îl chema Ceroki Seguoya. De ce nu i s-ar fi spus altuia Ihgink?

— Povestește-mi despre America!

— O să-ți povestesc. Dar nu acum. Apropo de Seguoya. E cunoscut și datorită faptului că a inventat alfabetul poporului său. Așa că numele lui e și ca sens apropiat de acest Ihgink.

Oleg fusese două săptămîni în America cu o excursie, dar avea memorie bună și reținuse cuvintele indiene auzite acolo: Hoji, Kovenga, Iokote. Astăzi ele nu sînt decît numele modeste ale unor puncte geografice: un prag muntos, un delieu neînsemnat, o vilcea — dar cîndva fuseseră numele unor triburi indiene viteze și iubitoare de libertate. Acum, ele lie că au fost exterminate, lie că au fost gonite de pe plaiurile natale, pe pămînturile semipustii ale rezervațiilor.

Autocamioane grele, cu încărcătură metalică ce făcea mult zgomot, le ieșeau mereu în cale, în vreme ce Oleg privea în tăcere spre virfurile stilpilor pe care atîrnau răsturnate, perechi-perechi, ceșcuțe albe, pline de lumină, întocmai ca niște flori pe tulpinile mlădioase. Lăsară în urmă Partul de cultură și odihnă, Podul și Piața Crimei, iar cînd ajunseră pe locul fostei Ciudovka, dispărută pentru todeauna din adresele poștale, șoferul îi anunță:

— Bulevardul Komsomolsk!

Nadea și Oleg priveau prin parbrizul mașinii marele bulevard, care gonia năvalnic în întîmpinarea lor.

După vreo cinci minute sau poate mai puțin, se și aflau lingă balustrada de granit. Prin ceața ușoară a serii de iulie, caldă și puțin înabusitoare, priveau Moscova.

Rămaseră tăcuți, vreme de vreun minut, fiecare cu ale sale, deși în mîntea lor stăruia un singur gînd: acela al fericii comune.

Intorcîndu-se spre clădirea masivă a universității, Nadea rupse prima tăcerea:

— Un arhitect înțea să mă convingă că ar fi fost mult mai practic dacă în locul acestui colos, s-ar fi construit cîteva edificii, chiar dacă nu atît de înalte, dar mult mai potrivite locurilor. Nu l-am contrazis, pentru că și mie mi s-a părut că avea întrucîtva dreptate. Cu toate acestea, e atît de frumos! De aici nu se vede prea bine, dar aș vrea să privești atent stema. E toată făcîndu-se din sticlă. O vezi? Acolo unde sînt punctele roșii!

Lăsînd în urmă bisericuța restaurată, lipită chiar de malul abrupt, se pomeniră într-o alee lungă, din tînrul parc al universității. Aleea era pustie, dar presărată cu felinare la tot pasul. Ajungînd la capăt, porniră înapoi și se așezară pe prima bancă, mai la întuneric.

Undeva, prin apropiere răsunară bubuituri de tunet. Dar nici Oleg, nici Nadea, nu le auziră din cauza zgomotului tăcut de troleibuze și mașini, care treceau foarte aproape, pe după copacii tineri.

— Povestește-mi despre America; vrei? Sau despre zborul cu avionul?

Oleg se lipi de Nadea și îi luă mina în palmele lui puternice.

— În timp ce zburam într-acolo, am privit îndelung stelele prin hublou. Mi se părea că zburăm foarte aproape de ele sau, în orice caz, pe o cale aflată undeva, la mijloc, între

stele și ocean. Uneori îmi veneau în minte gînduri interesante.

— Deasupra oceanului, dar tot e bine că și-au venit.

— Cicălitoare mai ești! Drept pe-deapsă am să te sărut!

— Pe toate femeile le pedepsești la fel?

— Ași! Sînt băiat bun. Dar cu una ca tine...

O îmbrățișă repede și voi să o sărute. Dar ea se smulse din brațele lui și sări de pe bancă.

— Hai, repede! Uite ce nor vine!

Oleg privi în direcția arătată de Nadea și porniră grăbiți. Dar nu făcînd decît cîteva pași și cerul de deasupra lor fu sfîșiat de o săgeată de foc. În aceeași clipă — mai înțîr, apoi din ce în ce mai des, începură să cadă picături de ploaie, mari și reci.

Ajunseră la ușa bisericii ascunsă sub o boltă albă, nu prea lată (prin apropiere nu se zărea alt adăpost) cînd ploaia se înțeși. Furtuna nu-i luase numai pe ei prin surprindere, așa că sub boltă

bisericii nu mai era loc. Fără să stea prea mult pe gînduri, porniră în fugă spre intrarea universității, sau mai exact nu în fugă, pentru asta fusta Nadei era prea strîmtă, ci în pas de marș. De altfel, fuga lor n-ar fi avut nici un sens: pînă la universitate era o distanță de vreun kilometru.

Fulgerete luminau totul, în jur. Și colosul alb al universității, cu

coloane albe, și bisericuța albă rămăasă în urmă, și felinarele dese de pe alee — toate se contopeau într-un singur univers, plin de lunete și de lumini. Și în acest splendid haos nocturn, uzi pînă la piele, dar veseli, un bărbat și o femeie, singuri pe aleile pustii, mergeau grăbiți prin ploaia torențială, străpunsă de fulgere...

Simțînd în cele din urmă acoperișul de piatră solid al frontonului, Nadea își trecu mîinile peste fața udă și se zgrîbiu înfrigurată.

— Ce-ar fi să mai alergăm puțin prin ploaie? Mi se pare că și-a plăcut tare.

Oleg privea cu admirație fața ei veselă, umezită de stropii de ploaie. Abia acum observă ce dinți albi are.

— Să nu răcești, Nadenka.

— Dar tu? Ești de fier?

— Nu-s de fier, dar am pielea tăbăcită.

— Nici eu nu-s chiar așa plăpîndă. Ploaia părea să lie de lungă durată și nu aveau deloc poftă să aștepte sfîrșitul ei lingă aceste coloane reci, de piatră. Văzînd un taxi care tocmai trecea prin apropiere, Oleg alergă în întîmpinarea lui.

Ce moale și plăcută li se păru han-cheta automobilului! Mașina mai păstră căldura din timpul zilei, ceea ce îi făcu să uite, cîva timp, că sînt uzi leoarcă. Și chiar atunci cînd, dincolo de ferestrele mașinii ude de ploaie, totul se schimbă pe neașteptate, nu-și dădură numădecît seama că e din cauza ploii care încetase.

Nadea locuia pe Novo Basmanaia, așa că fură nevoiți să străbată o mare parte a orașului. Asfaltul umezit și strălucitor își deschidea în fața lor comorile. Luminile roșii din spatele automobilelor se reflectau mustos în asfalt, de parcă pe caldarîmul negru s-ar fi împrăștiat frați.

Oleg își lipi obrazul de părul ud al Nadei și o îmbrățișă ocrotitor. În oglinda fixată pe parbriz, Nadea întîlni o secundă privirea șoferului, dar nu se desprinse de Oleg și nu-i luă mina de pe umăr.

Lui Oleg i se părea că ajunseseră uimitor de repede.

— Oprește, te rog, la casa următoare — spuse Nadea, întinzîndu-și pe genunchi fusta udă și motolită. Luîndu-și rămas bun, sări sprintenă din mașină și la fel de sprintenă, porni grăbită spre intrare.

Era începutul dragostei lor. Cineva spunea că o viață de om e prea lungă pentru o singură iubire. Nu-i adevărat! Pentru o iubire mare e prea scurtă!

În romînește de A. VLAD și P. GRANEA

VAPOARE ELASTICE

● O „capcană“ de un fel deosebit ● De la Seneca... la tancul petrolier din materiale plastice ● Avantajele economice ale noilor mijloace de transport

În ultimii ani, în presa apuseană au apărut deseori proiecte privitoare la construirea unor vapoare neobișnuite, pentru transportul produselor petroliere. Presa occidentală, avidă de senzații, le-a dat denumiri răsunătoare. Dar proiectele, abia născute, piereau neputând rezista fie criticii, fie primelor probe practice.

Un astfel de proiect a fost cel al francezului Rougeron. El a propus construirea unui tanc petrolier remorcat, cu pereți dintr-un metal de o rigiditate scăzută. Pentru a rezista loviturilor valurilor, tancul urma să navigheze sub apă, ca un submarin. Acest proiect n-a salvat însă vasul: sub acțiunea valurilor, el s-a desfiat în bucăți.

În Anglia au fost fabricați „cîrnați“ de nailon, care au fost de asemenea experimentați sub apă. Nici ei n-au rezistat însă.

În sfârșit, în Germania occidentală a apărut un proiect, pe care l-au adoptat imediat și englezii, și care l-au dus la construirea, în 1958, a tancului petrolier elastic „Dragon“. Actualmente, „Dragonii“ de diferite mărimi se construiesc în toată lumea.

Știința și tehnica sovietică și-au spus cuvântul și în această direcție.

Vinătorii de petrol

Portul Baku nu-și justifică întotdeauna denumirea de oraș al vînturilor, pentru că mai sînt și zile liniștite. În astfel de zile sînt deosebit de vizibile niște pete, avînd reflexele curcubeului, care plutesc pe suprafața apei. Sînt pete de petrol.

Petroliștii care extrag „aurul negru“ n-au nici o legătură cu aceste pete. Vinovate sînt tancurile petroliere.

Iată unul dintre ele, strecurîndu-se încet printre vapoare, bărci și vase de pescuit, spre largul mării. Rezervoarele îi sînt pline de păcură destinată Astrahanului. Cum însă petrolierul nu poate ajunge chiar la Astrahan, trebuie să ancoreze la distanță, în fața gurilor Volgăi. Păcura este pompată în șlepuri, după care tancul face cale întoarsă. Dar rezervoarele îi sînt acum goale și pentru a se asigura stabilitatea vasului, ele trebuie umplute cu apă sau, cum spun marinarii, cu balast.

Vasul se întoarce la Baku, unde trebuie să încerce un nou transport de păcură. Înainte de a intra în port, balastul — format din apă amestecată cu resturi de păcură — este vărsat în mare și el formează petele de păcură pe care le-am văzut la intrarea în golf. În cercul tancurilor petroliere nu poate fi evacuată pe deplin; în rezervorul lor rămîne o cantitate oarecare de lichid negru, care este aruncat peste bord odată cu apa, care a constituit balastul. Și lucrul acesta se repetă la fiecare călătorie, în fiecare zi, an după an.

Uneori păcura plutitoare este împinsă de vînt spre un punct anumit: spre țarm, spre cheiuri, sau spre oricare alt obstacol. În jurul acestor puncte se formează „valuri“ grele de păcură și aceasta poate fi scoasă din mare cu căldările. Lucrul acesta este cunoscut de mult, dar nimeni nu i-a acordat atenție. Primul care s-a gândit la recuperarea „aurului negru“ a fost tinărul inginer din Baku, Alexei Mihailovici Arșava.

Vîntul bate deseori, dar nu totdeauna în aceeași direcție. Un obstacol fix pentru „pescuitul“ păcurei nu era potrivit. Dar ce s-ar întîmpla dacă s-ar construi un obstacol plutitor și, în raport cu direcția vîntului, obstacolul ar fi așezat în calea valului de păcură?

Experiențele n-au reușit dintr-un început. Dificultăți deosebite s-au ivit la aranjarea gurii sacului, în așa fel încît el să imagineze doar păcura, nu și apa. De aceea, deschișătura a trebuit să fie instalată chiar la suprafața apei.

În cele din urmă, „capcana“ a început să funcționeze. Sacul se umplea tot mai mult cu păcură. Unde să fie depozitată? Deschișătura sacului fiind îngustă, pomparea ei, mai ales în condițiile de pe mare, era incomodă. Atunci s-a născut ideea de a remorca sacul plin cu păcură spre țarm, unde descărcarea lui este mult mai ușoară.

De fapt, din acest moment au început cercetări dificile, migăloase, care au condus pe „pescuitorii de păcură“ la o altă descoperire, mult mai importantă.

Experiențele continuă

La munca pentru crearea unui sac comod („cîrnatul“ din foaie de cort, cum l-au botezat inventatorii) s-a asociat și tatăl lui Alexei Mihailovici — Mihail Andreievici Arșava, de asemenea, inginer. Experimentarea în doi era mai ușoară.

La început, „cîrnatul“ de probă era umplut pînă la refuz cu păcură. Sepărea că totul

merge bine. Sacul plutea bine și era ușor de remorcat. Dar iată că odată, în timpul unei hule ușoare, „cîrnatul“ prea umflat a început să fie purtat de valuri, cablul se rupea mereu, pînă cînd pinza de cort a plesnit. Inventatorii au fost cuprinși de mîhnire: dacă și o biată hulă este suficientă pentru a sparge sacul, mai poate fi vorba de utilizarea lui practică?

Cei doi Arșava și-au adus aminte însă de alte experiențe și asta i-a ajutat să rezolve problema.

Primul „cîrnat“ din foaie de cort umplut cu păcură nu mai mult de două treimi, a rezistat la toate probele. El nu mai juca pe valuri ca un dop, ci se modula ca o omidă, urmînd pe deplin toate unduirile valurilor.

A fost descoperită și o altă calitate, nu mai puțin importantă, a învelișului elastic. Într-un astfel de „cîrnat“ păcura nu se rostogolea de la un capăt la altul al vasului. S-a constatat că păcura are o mare inerție și nu unduiește asemenea valurilor.

Astfel, s-au adunat mereu noi fapte și observații. Tatăl și fiul s-au așezat la masa de lucru și cînd a fost elaborată o descriere amănunțită a unui nou tip de vas de transport — vasul elastic.

Inventatorii au căpătat brevetul de invenție cu data de 22 iulie 1944.

„Sacii“ cu petrol

„Un vas bun este acela care are stabilitate, este ferm, ascultă de cîrmă, are iuteală și se supune vîntului...”

Aceste cerințe, formulate încă de vechiul filozof roman Seneca, au stat la baza teoriei clasice a vaselor. Datorită lor, vasele destinate transportului de mărfuri au o construcție rigidă și pe aceleași principii au fost construite pînă acum și vasele petroliere.

Încercătura lichidă are însă caracteristici deosebite. Ea își poate schimba forma și de aceea, premisele pentru calcularea unui tanc petrolier trebuie să fie altele. Factorii stabilitate și fermitate n-au nici o valoare practică în acest domeniu.

Ideea de bază a inventatorilor este următoarea: tancul petrolier trebuie să fie desfiat în două agregate separate: un remorcher și un „sac“ moale și elastic, din materiale plastice.

„Sacul“ poate fi fabricat repede, fără mare greutate. Un astfel de înveliș este de o sută de ori mai ieftin decît un tanc petrolier de aceeași capacitate. Se înțelege că în aceeași măsură scade și costul transportării păcurei. Astfel, transportul unei tone de păcură pe ruta Baku-Neftianii Kamni cu un petrolier, costă aproximativ 32 copeici, iar cu un înveliș elastic numai 6 copeici!

În afară de aceasta, tancul petrolier este încărcat la unul dintre capetele rutei. La înăpoiere el vine gol sau cu balast. Invelișul elastic poate fi însă înfășurat ca un rulou și se transportă cu ușurință. Remorcherul rămas disponibil, poate trage pe drumul de întoarcere, alte vase sau șlepuri.

Invelișurile elastice n-au nevoie de debarcadere speciale. Mai mult decît atîta: cu ajutorul lor pot fi transportate și păstrate nu numai produse petroliere, ci și alte produse ca sarea, cerealele și multe altele.

Tonajul flotei petroliere mondiale a trecut de 30 milioane tone. Peste 30 la sută din întregul tonaj maritim al Uniunii Sovietice este format din vase petroliere. „Sacii“ din materiale plastice sînt destinați să le înlocuiască, eliberînd milioane de tone de metal pentru alte necesități.

E. Moskatov

Lucrările conferinței internaționale pentru reacțiile termonucleare dirijate se desfășoară la Salzburg, de la 4 septembrie. Delegația sovietică la această conferință prezintă 60 de referate. În Uniunea Sovietică amploarea cercetărilor orientate în această direcție este deosebit de mare.

PENTRU FOLOSIREA REACȚIILOR TERMONUCLEARE ÎN SCOPURI PAȘNICE

Astrofizica experimentală

Pe vizitatorul Institutului de energie atomică „I. V. Kurceatov“ de pe lângă Academia de Științe a U.R.S.S. îl uimește varietatea și multitudinea cercetărilor pentru dirijarea exploziei termonucleare. Cercetările de aici li se adaugă cele de la Institutul fizico-tehnic din Leningrad, de la Institutul fizico-tehnic al Academiei de Științe a R.S.S. Gruzine, iar unele probleme legate de aceste cercetări se studiază la Universitatea de stat din Moscova și la alte institute.

În prezent, oricine citește ziarele știe că pentru a imblinzi energia degajată de explozia unei bombe cu hidrogen, pentru a înfăptui reacția dirijată, pașnică, rezultată din fuziunea nucleilor izotopilor de hidrogen (deuteriu și tritium), gazul rarefiat trebuie încălzit pînă la o temperatură de sute de milioane de grade, trebuie adus pînă la acea stare de plasmă cu temperatură înaltă care formează straturile interioare ale stelelor. Numai în aceste condiții va izbucni focul nuclear, eliberînd rezerve imense de energie. Legile de comportare a plasmăi, descoperite pentru prima oară în Cosmos, îi ajută azi pe oamenii de știință să pătrundă în tainele energiei atomice. Nu mai e departe timpul cînd energia atomică la rîndul ei, va contribui la pătrunderea în tainele Cosmosului.

Plasma este dăunătoare pentru pereții vaselor, deoarece nu a fost descoperit încă un material care să suporte temperaturi atât de înalte. Și mai dăunători sînt pereții vaselor pentru plasmă. Prin contactul cu ei, plasma devine impură și temperatura ei scade. Iată de ce oamenii de știință sovietici au propus să se capteze plasma în niște vase invizibile, alcătuite din cimpuri magnetice. Acționînd întocmai ca niște coarde de cauciuc elastice, liniile de forță magnetice pot rezista presiunii plasmăi. Un cîmp magnetic suficient de intens poate forma un pete rezistent, cu o rezistență neobișnuită.

Instalația de cîmp magnetic denumită „Ogra“ ne uimește prin dimensiunile ei uriașe și poate fi comparată ca proporții doar cu giganticele cuptoare cilindrice pentru arderea cimentului. Vasul invizibil pentru plasmă, cuprins în ea, seamănă cu un tunel vast, avînd capetele astupate cu dopuri magnetice, care nu sînt altceva decît cimpuri magnetice comprimate. Plastic, dopurilor magnetice li se spune „oglinzi magnetice“. În instalația „Ogra“, plasma este așezată ca o luminare între două oglinzi. Particulele se introduc în vas dintr-un accelerator special, pe traiectorii calculate foarte precis. În vas, ele sînt de nenumărate ori proiectate de oglinzile magnetice și se dezagregă pentru a se transforma în plasmă cu temperatură înaltă. La „Ogra“ cercetările se fac succesiv, pas cu pas. Pînă acum au fost studiate detaliat doar cele mai simple configurații ale cimpurilor magnetice. Așa după cum trebuia să ne așteptăm, acestea nu asigură o stabilitate suficientă a plasmăi. Au fost descoperite însușiri noi ale plasmăi, extrem de interesante.

Forța „Ogrei“ constă în aceea că solenoidii ei sînt selecționați și per-

mit experimentatorului să combine cimpuri magnetice de forme diferite, care vor fi studiate în cadrul experiențelor ulterioare.

La fel cu toate instalațiile atomice, „Ogra“ este dirijată de la distanță. De la un tablou uluitor de complex se controlează organele acceleratorului injector, traiectoria particulelor injectate, funcționarea pompelor care evacuează gazul, configurația cimpurilor magnetice, acțiunea instalațiilor de înaltă tensiune, regimul de temperatură, presiunile și numeroasele aparate de măsurat care urmăresc comportarea plasmăi.

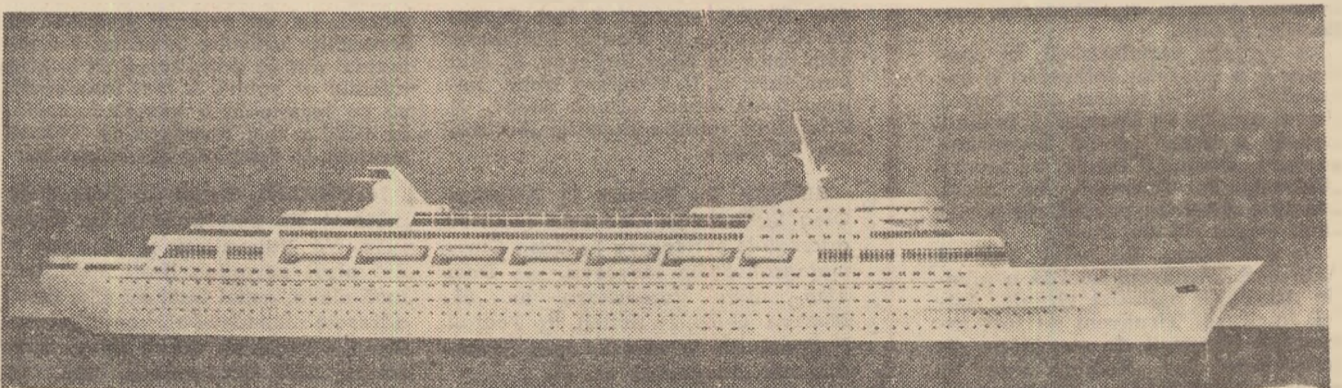
Dacă vasul magnetic ar fi construit sub formă de tub drept ar fi posibilă scurgerea plasmăi pe la capetele lui. De aceea s-a confecționat un tub fără capete, un vas cu formă de covrig, închis și gol pe dinăuntru. Acest „covrig“ din oțel inoxidabil, ondulat ca dirijabilul lui Tjolkovski, înfășoară jugul de fier al transformatorului și servește ca un fel de înveliș secundar. Curentul electric care trece prin gazul ce umple „covrigul“ încălzește plasma și o strînge în inel cu ajutorul cîmpului magnetic propriu. Liniile de forță magnetice armează plasma, așa cum verzele de oțel armează betonul, menținînd inelul plasmăi.

Nenumărate aparate optice privesc în interiorul „covrigului“ prin niște ferestre din cristale mari, de safir artificial.

Munca cu plasma este pe drept cuvînt numită „astrofizică experimentală“. Dar condițiile experimentale de pe Pămînt diferă de condițiile cosmice. Una din aceste deosebiri constă în aceea că în Cosmos există vid aproape absolut, profundul vid cosmic. În condițiile terestre savanții se pot apropia de acest vid cu mare greutate. Ori prezența vidului este o condiție imperioasă pentru studierea eficace a plasmăi. Soluționarea problemei reacțiilor termonucleare dirijate depinde parțial de succesele înregistrate în tehnica vidului. În ultimii ani oamenii de știință sovietici au înregistrat pe acest tărîm succese hotărîtoare.

Din recenta declarație a guvernului sovietic, s-a putut afla că Uniunea Sovietică va lua o serie de măsuri importante pentru întărirea capacității ei de apărare. S-a adoptat hotărîrea de a se efectua explozii experimentale cu arma nucleară. Am aflat, cu un puternic sentiment de mîndrie, de succesele tehnicii sovietice de apărare, de elaborarea unor proiecte de creare a bombelor de mare putere — de 20—30—50 și 100 milioane tone de troil. M-am gîndit, cu regret, că lumea e astfel construită încît problemele apărării îi sustrag pe fizicienii sovietici de la munca lor pașnică, nobilă. Dar mi-am amintit de vizita făcută la Institutul de energie atomică, de fețele însuflețite ale tinerilor, de uriașele instalații experimentale, de frontul larg al activității pașnice. Mi-am amintit și mi-am zis: le vom îndeplini! Vom îndeplini și o sarcină și cealaltă. În lumea plină de contradicții în care trăim întărirea capacității de apărare a țării este o condiție obligatorie a succesei muncii pașnice.

Vladimir Orlov

Un grup de constructori din Leningrad lucrează la modelul unei nave transoceanice cu un deplasament de 28.000 de tone și cu o capacitate de 1.000 de pasageri.

A. R. L. U. S.

POPULARIZAREA PROIECTULUI DE PROGRAM AL P. C. U. S.

Consiliul General A.R.L.U.S. împreună cu Consiliul de conducere S.R.S.C. vor organiza în București, în lunile septembrie-octombrie un ciclu de conferințe — intitulat: „Manifestul comunist al epocii contemporane” la care vor lua cuvântul reprezentanți de seamă ai culturii din țara noastră. Pe lângă aceasta, manifestări similare se vor desfășura și în centrele universitare, în instituții și întreprinderi. Totodată vor fi elaborate și răspândite în masele largi materiale documentare cu privire la proiectul de Program al P.C.U.S.

De asemenea, la Casa Prieteniei Romino-Sovietice ca și la toate Casele Prieteniei din întreaga țară, Consiliul General A.R.L.U.S. organizează un ciclu de conferințe intitulat: „Un mare program al construirii comunismului”.

Conferințele vor fi expuse în centrele regionale și raionale, în instituții și întreprinderi.

La Casa Prieteniei Romino-Sovietice din București, Consiliul General A.R.L.U.S. va organiza, în prima decadă a lunii octombrie, o expoziție intitulată: „U.R.S.S. construiește comunismul — viitorul luminos al întregii omeniri”. Cu aceeași temă se vor trimite expoziții de stradă în centrele regionale și în centrele raionale.

VASILE ROAITĂ

Concursuri pe litoral

În stațiunea balneo-climaterică Vasile Roaită, a avut loc nu de mult, în grădina de vară a clubului, un concurs „Cine cunoaște mai multe versuri din poeziile lui Vladimir Maiakovski”. A asistat un număr public. Cuvântul introductiv — zugrăvind figura strălucită a marelui poet luptător — a fost rostit de către Aurel Nemțșor. Au fost recitate, apoi, versuri din „Lenin e cu noi”, „Octombrie”, „Marșul comsomolistului”, „Tinăra gardă”, „Întec comsomolist”, „Comuna din Paris”, „Secretul tinereții”, „Poetul muncitor”, „Cintec după zece ani”, „Ei și ce!”, „Cintecul fulger”, „Sarcini pînă peste cap” și altele.

Marin Cucu, laborant din București, obținând 145 de puncte, s-a clasat pe locul I. Melania Oancea, absolventă a Școlii de activiști culturali din București s-a clasat pe locul II, cu 105 puncte. Cu 60 de puncte, Ionel Popescu, muncitor timișorean s-a clasat pe locul III, iar eleva clasei a XI-a Marina Mațoi, din Vasile Roaită, pe locul IV, totalizând 55 de puncte.

Ciștigătorii concursului au primit premii în cărți din literatura rusă și sovietică, precum și opere din literatura română.

Prof. L. DUNAIEC
corespondent

TIRNĂVENI

Pentru popularizarea științei și tehnicii sovietice Consiliul raional A.R.L.U.S.-Tirnaveni a organizat 30 de expuneri privind septenalul și progresul tehnic, automatizarea, folosirea izotopilor radioactivi în fabricarea sticlei și ceramicii, prelucrarea pieselor pe principiul grupării tehnologice, chimia în folosul agriculturii și altele. La aceste expuneri au participat majoritatea muncitorilor și tehnicienilor din fabricile și întreprinderile orașului și raionului Tirnaveni. Conferințele au fost ținute de membri ai activului obștesc grupat în jurul Consiliului raional: ing. Petru Berlinschi, de la combinatul chimic „Karl Marx”, ing. Florin Dalizis de la Fabrica de geamuri din Tirnaveni, prof. Paul Strautnic, Olimpia Popescu, avocat, Celestin Abușan, dr. Gheorghe Ștefănescu și alții.

În vederea popularizării, în continuare, a epocii înfăptuirii a savanților sovietici în ceea ce privește zborul omului în Cosmos, Consiliul raional a organizat un interesant concurs „Drumeții veseli” pe tema: „Drumeție în Cosmos”. La acest concurs, dotat cu premii, au participat peste 300 de tineri.

De asemenea, Consiliul raional A.R.L.U.S. Tirnaveni acordă o atenție deosebită agitației vizuale. Astfel, în orașul Tirnaveni au fost organizate expoziții de stradă pe diferite teme ca: „Tehnica nouă în slujba septenalului”, „Siberia azi”, „Ucraina Sovietică în septenal”,

„Caricaturiști sovietici” și altele.

Un îndreptățit interes a stîrnit foto-vitrina din centrul orașului și cea din holul cinematografului „23 August” în care sînt expuse diferite fotografii din viața primului cosmonaut sovietic. În comunele din raion a circulat expoziția formată din 25 panouri mari, pe tema: „Mecanizarea agriculturii sovietice”, expoziție confecționată de Consiliul raional A.R.L.U.S.

Prof. VICTOR GHEȚIU
corespondent

FĂLTICENI

În sala de festivități a Casei raionale de cultură din Fălticeni, N. Lateș, secretar al Consiliului raional A.R.L.U.S.-Suceava a făcut o expunere despre faptele și viața minunată de astăzi a oamenilor muncii din Kazahstan, despre perspectivele deschise de planul septenal în fața poporului kazah ca și a tuturor popoarelor sovietice ce alcătuiesc marea familie frățească.

Făcînd parte din delegația Consiliului General A.R.L.U.S. care a participat la festivitățile consacrate celei de a 40-a aniversări a R. S. S. Kazah, conferențiarul a împărtășit impresiile sale de călătorie.

Conferința a fost ținută și la Combinatul forestier din localitate.

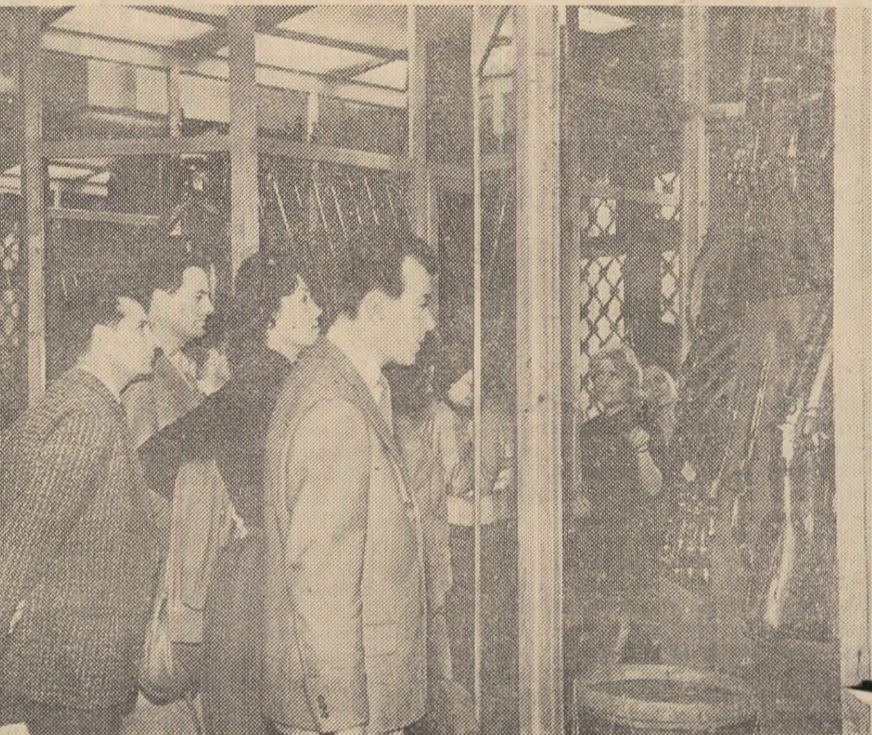
Cei prezenți au vizitat apoi expoziția oglindind viața și realizările poporului kazah.

MIHAIL HAVRIȘ
corespondent

Dr. E. TRESTIAN, com. Zizin, raionul St. Gheorghe: Vom comunica noua adresă Oficiului de difuzare a presei.

I. POPESCU, com. Ghidici, raionul Calafat: În legătură cu Iuri și Serghei Iakovlev: este doar o coincidență de nume. 2) În „Noapte de carnaval” n-a jucat Svetlana Jivankova ci Liudmila Gurcenko. Svetlanei Jivankova ați putea să-i scrieți la studioul cinematografic „A. Dovjenko” din Kiev. 3) Noul film al lui Batalov se numește „Plec în necunoscut”. 4) Rolul lui Mark din „Zboară cocorii” a fost deținut de A. Șvorin. 5) Marina Strijenova este soția lui Oleg Strijenov. 6) Alla Larionova și N. Ribnikov apar împreună în filmul „Două vieți”. 7) Consultați rubrica noastră „Scrisori din U.R.S.S.”.

SIMONA P., Bocșa: 1) Actorilor Oleg Strijenov și Gheorghe Iumatov adresați-le scrisoarea la Casa Cinematografiei din Moscova. — Domino, ulița Vorovskovo nr. 33, Moskva G-69. 2) Scrieți la Teatrul Național din București, sala Comedia, str. Academiei nr. 11.

Un grup de turiști români care au vizitat Uniunea Sovietică cu „Trenul prieteniei” în Sala Armelor din Kremlin

Scrisoare din Paris

S-a deschis Expoziția sovietică

La capătul celei mai lungi artere a Parisului — acolo unde se sfîrșește vestita stradă Vaugirard, ce pornește din inima Cartierului Latin străbătînd mai bine de jumătate din oraș — s-a deschis, la 4 septembrie, Expoziția sovietică, construită pe o suprafață de aproximativ 25.000 metri pătrați.

Expoziția constituie punctul de atracție al întregii Franțe. Vizitatorii au la dispoziție peste 10.000 de exponate, în 24 de săli. Chiar din prima sală, privirile vizitatorului sînt atrase de o imensă săgeată, înaltă de 60 metri, care simbolizează zborul omului în Cosmos. În aceeași sală, deasupra creștelor, pe traiectoria săgeții, dogorește un soare artificial arzător. Vizitatorii expoziției vor putea viziona filmul în culori al zborului lui Iuri Gagarin în Cosmos.

Majoritatea sălilor constituie o oglindă grăitoare a economiei sovietice în plin avînt, a eforturilor Uniunii Sovietice în a dura o societate a cărei lege supremă este fericirea omului, a strădaniilor poporului sovietic în menținerea și apărarea păcii. Problemele construcției ocupă un loc de prim ordin în expoziție. Aici se poate vedea macheta unui imobil construit în uzină, bucată cu bucată, apartament cu apartament. Această melodă nu aparține viitorului. Ea se aplică la Moscova și la Minsk, la Kiev, ca și în Extremul Orient. Apartamentul este fabricat în uzină pînă în cele mai mici amănunte — podeaua acoperită cu linoleum sau cu materii plastice, tapetele pe pereți sau zugrăveala, mobilele potrivite, conductele de apă, de gaz, de încălzire centrală, canali-

zarea, legătura telefonică, bransamentul pentru televiziune, echipamentul casnic. Apartamentele sosesc pe șantier „în cutii” și macaralele nu așteaptă decît să le ia în primire și să le așeze la locul dinainte pregătit. Și astfel se poate vedea cum în U.R.S.S. un imobil de patru etaje numărînd 60 de apartamente este construit în 8-10 zile.

Am putea vorbi pe larg despre pavilioanele consacrate industriei și agriculturii din U.R.S.S., despre exponatele care vădesc uriașul avînt al culturii în țara care construiește comunismul. Menționăm în treacăt că, în incinta expoziției, funcționează un restaurant care, pentru francezii sensibili, precum se știe, la delicia unei mese copioase, va constitui un mijloc de inițiere în misterele bucătăriei sovietice. Ei vor putea să guste dintr-un autentic borș, din cely, le blini și din nu mai puțin renumite șlic...

Prin mulțimea și varietatea aspectelor de viață din U.R.S.S. pe care le înfățișează Expoziția sovietică de la Paris oferă vizitatorilor nenumărate prilejuri de îndreptățită admirație față de omul sovietic, constructor al lumii noi. Ea constituie o chemare la confruntarea dintre două lumi aflate în întrecere, o dovadă că victoria va aparține, fără doar și poate, socialismului.

Adrien Delaunay

Poșta redacției

CONSTANTIN CIOBOTAR, com. Frătăuți, raionul Rădăuți: Scrieți ziarului „Tinerimea Moldovei” din Chișinău.

EUGENIA MITU, Arad: 1) În filmul „Depart de patrie”, rolul principal a fost interpretat de actorul Vadim Medvedev. 2) Citiți răspunsul dat mai sus cititoarei Simona P.

ELENA CAILĂ, București: Cîteva date biografice ale Svetlanei Jivankova: a absolvit școala medie în 1956, apoi s-a angajat la o mină din Donbass, unde a început să activeze într-un colectiv teatral de amatori. La un concurs regional al formațiilor artistice Svetlana s-a remarcat atît ca dansatoare cît și prin talentul ei vocal. A fost îndemnată să se înscrie la o școală teatrală. În 1959 a fost angajată la Teatrul muzical și dramatic din Lugansk.

M. KAICUC, Vișeu de Sus: E de preferat să corespondăți în limba rusă. Vă transmitem și adresele a doi elevi sovietici. N-ați specificat însă clasa, astfel încît nu știm dacă adresele respective vă vor satisface: Ghena Sarabun, gorod Lvov, ulița Avrora 26/7, Ukrainskaiia SSR. (E

elev în clasa IX-a); Lilia Zinina, gorod Saratov, 3-a Proletarka, 9-a Nagornia, dom nr. 5 (cl. IX-a).

ȘT. B. DRAGU, Lugoj: Iată principalele premii obținute de filme sovietice la Festivaluri internaționale din ultimii trei ani: În 1958, „Zboară cocorii” (regizor Mihail Kalatozov) a obținut Marele Premiu al Festivalului de la Cannes (Franța). În 1959, la primul Festival internațional al filmului de la Moscova, Marele premiu — Medalia de aur — a fost decernat filmului „Soarta unui om” (regizor Serghei Bondarciuk). În 1960, la Cannes, filmele „Balada soldatului” (regizor Ciuhrai) și „Doamna cu cățeluș” (regizor Heifit) au fost distinse „Pentru înalt umanism și calitate excepțională”, fiind apreciate ca cea mai bună selecție pe țări. Anul acesta, tot la Cannes, filmul „Cronica anilor înflăcărați” (regizor Iulia Solnșeva) a obținut premiul pentru cea mai bună regie. Recent la Festivalul de la Moscova, Marele premiu a fost acordat filmului „Cer senin” (regizor Grigori Ciuhrai).

Cum se mai prinde uneori mingea în obiectiv!
Desen de E. Zmoiro

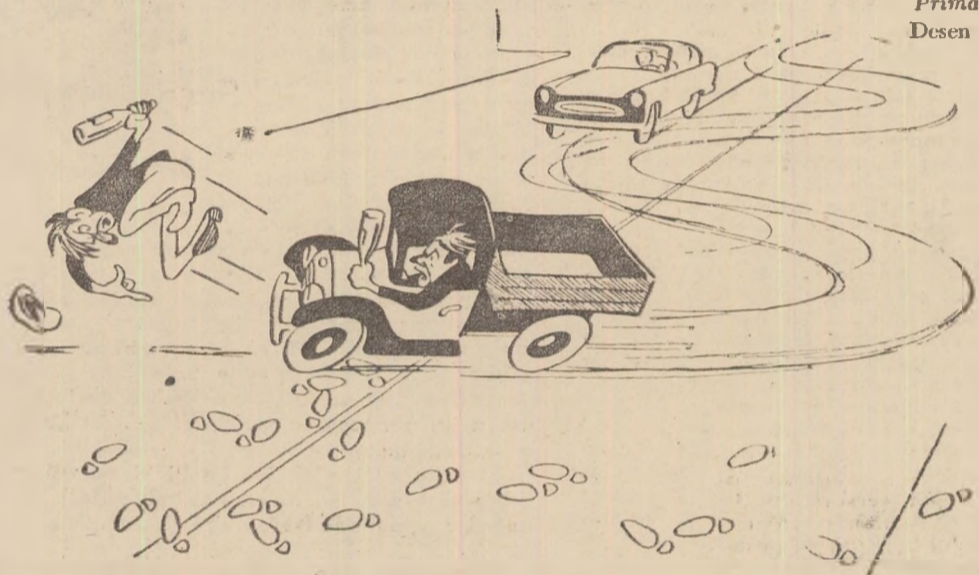
— Iar ai lăsat fierăstrăul pe
mâna lui!
Desen de A. Eliseev și M. Skobeliov

Autobuzul vine, dar e plin. Să mai
așteptăm?
Desen de V. Voevodin

Prima scrisoare
Desen de V. Puzanov

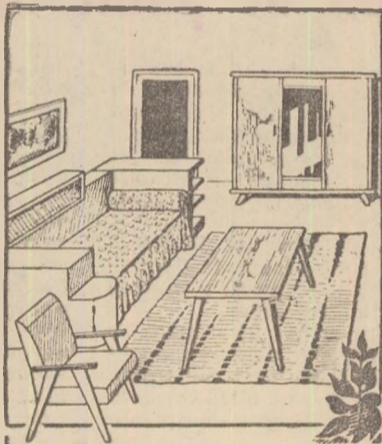
— Habar n-ai să circuli!
— Și tu să conduci mașina!

STAGIUNEA TEATRALĂ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

ORIZONTAL: 1) Scriitor sovietic, autor al piesei „Nila” — „Invingătorii nopții”, nr. 5” și „Convoiul” sînt trei din puținele acestui scriitor sovietic. 2) Scriitor sovietic, autorul piesei „Trenul blindat 14-69” — Autorul piesei „Britanicus”. 3) Tîrm — Sumă de bani realizată din vânzarea biletelor unui spectacol. 4) „Copila...”, piesă de Carlo Goldoni — Personaj feminin din piesa „De partea cealaltă” de Anatoli Barianov. 5) Nikolai Pogodin, autorul pieselor „Aristocrații” și „Omul cu arma” — Personaj feminin din piesa „Azilul de poște” de Maxim Gorki — Afirmație 6) Piese noi, de autori romîni — Dramatic. 7) „Doi tineri din...”, piesă de W. Shakespeare — Actor. 8) Comedie de Moliere. 9) Inceput de sinteză... — și sfîrșit de dramă — În premieră! — Localitate în Franța. 10) Oraș în Italia la 20 km. de Capua — La balcoane! — Mobile. 11) La sfîrșitul unui parter! — Personaj din tragedia „Antoniu și Cleopatra” de W. Shakespeare — Localitate în U.R.S.S. (R. S. S. Turkmenă). 12) „Poveste de...”, piesă de W. Shakespeare — Unde? 13) Scriitor sovietic, autorul comediei „O zi de odihnă” — Oraș în U.R.S.S.

VERTICAL: 1) Piesele „Așa va fi” și „Un flăcău din orașul nostru” aparțin acestui scriitor sovietic — Scriitor sovietic, autorul pieselor „Hotel Astoria” și „Viori de primăvară”. 2) Spectacol înainte de premieră. 3) Compozitor francez, autorul operei „Regele din Ys” — Personaj feminin din piesa „Trei surori” de A. P. Cehov — În numele Arkadinei lui Cehov! 4) Înăuntru — Plantă — Personaj feminin din piesa „Pescărușul”. 5) Piesă de H. Ibsen — Ceea ce este sau devine un june prim. 6) Sud-Vest — Dans și melodia lui. 7) Suferință (fig.) — Axă. 8) Curelușe — Neliniște — Nord-Vest. 9) Auxiliar — Personajele principale dintr-o piesă de teatru — Are urechi dar nu aude! 10) Teatru — Titus Popovici, autorul piesei „Passacaglia” — Munte în Irlanda. 11) Numele feminin — Teatrul Muncitoresc C.F.R. — Rîu în U.R.S.S. (Siberia) — Un program de teatru pentru cine are nelămuriri. 13) Insulă în arhipelagul Molucelor. — Dans — Mare scriitor rus, autorul pieselor „Livada cu vișini”, „Pescărușul” etc.

MOBILĂ DE LUX
ÎN FURNIR DE NUȚ.
LA COMANDĂ

TAPIȚERIE
ORICE LUCRĂRI

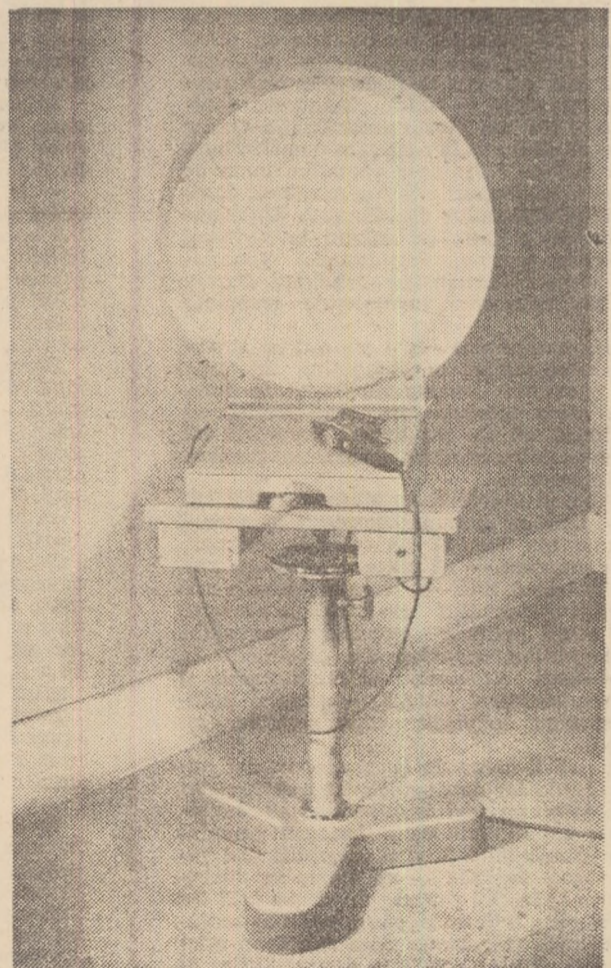
TÎMPLĂRIE
ȘI BINALE
ORICE LUCRĂRI

Calitatea lucrărilor
ireproșabilă

EXECUTĂ
I.I.L. MĂGURA

ȘIMLEUL-SILVANIEI
Regiunea CRIȘANA

PERIMETRU OFTALMOLOGIC

Produs de
INDUSTRIA TEHNICO-MEDICALĂ, București

Un articol din „Pravda”

Calcululele agresorilor vor fi zădărnice

În proiectul de Program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice se spune: „P.C.U.S. consideră că principalul țel al activității sale în domeniul politicii externe este să asigure condițiile de pace pentru construirea societății comuniste în U.R.S.S. și pentru dezvoltarea sistemului mondial socialist și împreună cu alte popoare iubitoare de pace, să salveze omenirea de la un război mondial de exterminare”.

Țara Sovietelor este cuprinsă de marea patos al muncii constructive. Cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. va examina și adopta Programul construcției comuniste în țara noastră. Pentru realizarea acestui mare țel este nevoie de pace.

Uniunea Sovietică, ca și toate țările comunității socialiste, nu are probleme în relațiile cu alte state pe care ar dori să le soluționeze prin forța armelor. Țările socialismului propun unicul principiu rațional în relațiile dintre state — principiul leninist al coexistenței pașnice.

„Noi vrem să obținem lichidarea rămășițelor celui de-al doilea război mondial, a declarat tovarășul N. S. Hrușciov noi dorim ca atmosfera din Europa, și prin urmare din întreaga lume, să se purifice pentru ca toate popoarele lumii să respire un aer proaspăt, pentru ca țările să trăiască ca buni vecini, pentru ca ele să stabilească relații pașnice între ele, pentru ca oamenii să trăiască fără teamă de război”.

Dar se poate realiza acest lucru atâta timp cât în Germania occidentală se fac auzite pretenții revanșarde, cind acolo se urzesc planuri de nimicire a R. D. Germane, atâta timp cât în Berlinul occidental se menține un focar de încordare internațională? Cine poate garanta că prin acțiunile lor agresive militariste de la Bonn nu vor aprinde flacăra unui conflict nuclear de exterminare? Căci programul lor este politica războiului.

În prezent nu există problemă mai acută și mai importantă decât lichidarea rămășițelor celui de al doilea război mondial. Iată de ce U.R.S.S. propune semnarea grabnică a Tratatului de pace cu Germania și rezolvarea pe această bază a problemei Berlinului occidental. Guvernul sovietic propune adoptarea pentru Berlinul occidental a unui statut de oraș liber cu toate garanțiile necesare.

Demascând inconsistența manevrelor puterilor occidentale în această problemă, tovarășul N. S. Hrușciov a declarat că U.R.S.S. este gata să ia în orice moment contact cu conducătorii lumii occidentale în problema semnării Tratatului de pace cu Germania, dacă ei ar manifesta dorința de a se obține o reglementare realistă pe bază reciproc acceptabilă. Guvernul sovietic va regleta sincer dacă puterile occidentale nu vor dori să semneze Tratatul de pace. În acest caz Uniunea Sovietică și celelalte țări iubitoare de pace vor trebui să semneze Tratatul de pace cu R.D.G.

În loc să dea ascultare glasului rațiunii, cercurile cirmuitoare ale puterilor occidentale au pășit pe calea dictatului și amenințărilor. În ultimele luni, lumea a fost martora unui dezmăț fără precedent al militarismului în S.U.A., Germania occidentală și în alte țări din blocul nordatlantic. Cursa înarmărilor se desășoară într-un ritm nemaîntâlnit. E suficient să arătam că în noul exercițiu financiar S.U.A. vor cheltui în scopuri militare mai mult decât în ultimul an al războiului din Coreea, Washingtonul a și adoptat o serie de măsuri în vederea sporirii efectivelor armatei. Propaganda reacționară atîtă pe toate căile psihoza războiului. Cercurile imperialiste cele mai înverșunate amenință fățiș cu războiul.

La apropierea frontierelor stinte ale patriei sovietice se string norii sinistri ai războiului. În fața acestor fapte, guvernul sovietic consideră de datoria sa să ia toate măsurile necesare pentru ca Uniunea Sovietică să fie pe deplin pregătită să facă inofensiv pe orice agresor, dacă el ar încerca să comită o agresiune.

C.C. al P.C.U.S. și Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. au scotit necesar să mențină temporar în cadrul Forțelor Armate ale U.R.S.S. pe soldații, maitrozii, sergenții și plutonierii — al căror termen de serviciu expiră în anul 1961 — într-un număr necesar asigurării capacității de luptă a Armatei Sovietice în cazul oricărui eventuale provocări din partea cercurilor agresive din Occident. În urma unei studieri profunde și multilaterale a situației create, guvernul U.R.S.S. a adoptat hotărîrea de a efectua explozii experimentale cu arma nucleară.

Oamenii sovietici, cercurile largi ale opiniei publice internaționale își dau seama că acestea sînt acțiuni silite, care au fost impuse Uniunii Sovietice de forțele imperialiste ce proferează amenințări fățișe la adresa U.R.S.S. și a celorlalte țări socialiste. „Guvernul sovietic — se spune în declarație — nu și-ar îndeplini datoria sa sîntă față de popoarele țării sale, față de popoarele țărilor socialiste, față de toate popoarele care năzuiesc spre o viață pașnică, dacă — în fața amenințărilor și pregătirilor de război ale S.U.A. și altor țări din N.A.T.O. — nu ar folosi posibilitățile de care dispune pentru a perfecționa cele mai eficiente tipuri de arme capabile să răcorească capetele înfierbîntate din capitalele unor puteri N.A.T.O.”

Popoarele tuturor țărilor socialiste, întreaga omenire progresistă sprijină măsurile luate de Uniunea

Sovietică în vederea întăririi capacității ei de apărare. Ecourile care vin din toate colțurile lumii dovedesc că oamenii simpli înțeleg caracterul silit al acestor măsuri de răspuns luate de guvernul U.R.S.S.

Oamenii de bună credință știu că guvernul sovietic va face tot ce depinde de el spre a nu îngădui dezlănțuirea unui nou război. Dar poporul sovietic nu tremură în fața amenințărilor, a presiunilor militare sau a demonstrațiilor forței. Dacă în legătură cu semnarea Tratatului de pace cu Germania imperialistii vor încerca să provoace un război, oamenii sovietici sînt ferm hotărîți să termine o dată pentru totdeauna cu forțele care generează agresiunea.

Uniunea Sovietică a declarat solemn că nu va recurge niciodată prima la folosirea armelor, că nu va păși niciodată pe calea dezlănțuirii unui război. Dar Forțele Armate ale U.R.S.S. se află în permanentă și deplină pregătire de luptă pentru a da o ripostă nimicitoare oricărui agresor.

În aceste zile, pe adresa C.C. al P.C.U.S., a Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. și al redacțiilor ziarelor sosesc ca un torent nesfîrșit scrisori ale oamenilor sovietici care aprobă în unanimitate poli-

„...Pentru a tăia agresorului pofta de a se juca în mod criminal cu focul trebuie ca el să știe și să vadă că în lume există o forță care este pe deplin pregătită să respingă orice atentat la independența și securitatea statelor iubitoare de pace și că arma de pedeapsă îl va lovi pe agresor în propriul său birlog”.

(Din Declarația Guvernului sovietic din 31 august 1961).

— Nu vă jucați cu focul, domnilor!

Desen de A. Orlov și V. Konstantinov

tica externă pașnică leninistă și măsurile de întărire a capacității de luptă a patriei sovietice.

Guvernul sovietic este convins — și această convingere o împărtășesc toți oamenii muncii din U.R.S.S. — că eforturile depuse de poporul sovietic în lupta pentru întărirea securității internaționale nu vor fi zadarnice, ci se vor uni cu eforturile tuturor celorlalte popoare, îndreptate spre asigurarea unei păci trainice pe pămînt. Cauza păcii și prieteniei între popoare va triumfa, iar calcululele forțelor agresive vor fi zădărnice.

(Text prescurtat)

Șantierul Berlinului democrat

Un bastion al păcii în inima Europei

Cel mai important obiectiv al lucrărilor de construcție din Berlinul democrat este reconstruirea sau, mai exact, construirea din nou a centrului capitalei R.D.G. Uniunea Tineretului liber german a declarat obiectiv de șoc un grandios șantier unde urmează să se înalțe cvartale cu locuințe moderne, cinematografe, hoteluri și clădiri administrative.

Pe șantierul unei case de locuit de pe Stalin-allee, unde recent a avut loc parada detașamentelor muncitorești de luptă, lucrează o brigadă de montori ai construcțiilor de metal.

— Luni urmează ca brigada să fie mutată din acest sector, pentru a monta a doua macara — i-a auzit Horst Poeking, brigadierul montorilor, discutînd pe ingineri. — Păcat, o să pierdem multe ore cu treaba asta și vremea e favorabilă asamblării panourilor. N-avem ce face, însă, căci fără macara ar înceta lucrul citeva brigăzi de construcție.

Discuția a avut loc într-o sîmbătă. Iar luni, cînd au venit la lucru, constructorii au rămas uluiți. Ca la atingerea unei baghete magice se înalța în toată splendoarea ei, gata de lucru, o uriașă macara. Și nu era vorba de nici o minune, de nimic neobișnuit. Tinerii montori lucraseră duminică.

— Montorii din brigada noastră — mi-a spus Horst Poeking — n-au vrut să rămînă în urma celor care apără cu arma în mînă munca pașnică a republicii noastre. Pentru a sprijini măsurile luate de guvernul R.D.G., am hotărît să muncim fără preget. Vom îndeplini nu numai munca celor din detașamentele muncitorești de luptă, ci și a prietenilor noștri, care la apelul Consiliului Central al Uniunii Tineretului liber german, s-au înrolat voluntar în Armata populară. Munca este arma noastră în lupta împotriva celor care încearcă să împiedice apropiata încheiere a Tratatului de pace cu Germania.

În capitala R.D. Germane viața se desășoară în mod obișnuit. În aceste zile am avut deseori prilejul să întîlnesc un corespondent occidental. În noaptea spre 13 august, cînd au fost anunțate măsurile luate de R.D.G., el și-a împărșit, cu un alt confrate „sierele de activitate”. „I-a dat” colegului sectorul vestic, iar el „și-a luat” Berlinul democrat în speranța izbucnirii unei „răscoale” împotriva puterii populare, făgăduind de mult de domnul Brandt.

De două săptămîni, colegul din sectorul vestic furnizează zilnic un belșug de informații foarte variate. Berlinul occidental este vizitat de nume-

roși oaspeți de peste ocean, sute de ataceriști, care s-au îmbogățit de pe urma treburilor murdare în mlaștina vest-berlineză, dau faliment, scad prețurile terenurilor imobiliare etc., etc.

— Aici, în Berlinul răsăritean, nu se întîmplă nimic demn de semnalat! — îmi spune indignat corespondentul. — Curse cicliste și sărbători pionierești, premiere teatrale și serbări în parcul zoologic, curse de cai... N-ai despre ce să scrii.

— Cum așa? — îi replicăm noi. Material este berechet. Scrieți despre avîntul în muncă și despre sprijinul acordat de oamenii muncii măsurilor luate de guvernul popular, despre pregătirile în vederea alegerilor și, ce-i mai principal — despre starea de spirit bună a oamenilor, datorită faptului că s-a înfăptuit cu succes primul pas pe calea pregătirii mult-asteptatului Tratat de pace. Scrieți despre hotărîrea neclintită a întregului popor de a încheia cît mai grabnic Tratatul.

— Astea nu-s pentru patronii mei — mormăie corespondentul. — Lor le trebuie conflicte, subiecte tari.

Despre încercările unor persoane iresponsabile de a crea „subiecte tari” am aflat pe Friederichstrasse, la granița Berlinului democrat cu sectorul american al orașului. Instalindu-și trupele chiar lingă frontieră, clica militaristă americană a încercat să intimideze pe apărătorii Berlinului democrat și, totodată, să organizeze probabil un spectacol pentru presa occidentală. Tanchiștii americani au îndreptat în plină viteză un tanc greu tip „Sherman” direct spre un grup de tineri din poliția populară, care stăteau la graniță. Reporțerii occidentali se pregătiseră să-i fotografieze pe tineri fugind. Dar n-au avut prilejul s-o facă. Păstrîndu-și calmul, membrii poliției populare nu s-au clintit nici un pas, chiar atunci cînd, aruncînd scinte de sub șenile, tancul a trînat bruse și s-a oprit la doi metri în fața lor.

— Și nu v-a fost teamă? — i-am întrebat pe băieți.

— Deloc — ne-au răspuns ei zîmbind. Avem nervi tari. Iar principalul este că dreptatea și adevărul sînt de partea noastră și împotriva lor sînt neputincioase orice amenințări.

Într-adevăr, puterile occidentale nu pot prin nici un fel de provocări, șantaj și amenințări să intimideze, să-i întoarcă de pe calea păcii pe apărătorii hotarelor Germaniei democratice. Oamenii muncii din această țară păstrează în dulapurile lor, nu numai salopeta, ci și uniforma de ostas al detașamentelor muncitorești.

B. Gurnov